

UiT

NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

Institutt for sosiologi, statsvitenskap og samfunnsplanlegging

Finmark i et storfylke med Troms

En studie av argumenter i sammenslåingsdebatten

—

Ina Elise Løkke Pettersen

SOS-3981 Mastergradsoppgave i sosiologi ved lektorutdanningen, trinn 8-13
Mai 2019

SOS-3981 Mastergradsoppgave i sosiologi ved lektorutdanningen, trinn 8-13.
40 studiepoeng.

Oppgaven er en mastergrad i sosiologi ved Universitetet i Tromsø.
Oppgaven inneholder 28 024 ord inkludert kildeliste og vedlegg.

Forord

Mine fem år på lektorutdanningen ved universitetet i Tromsø er nå over. Jeg har gjennom disse fem årene møtt flere inspirerende professorer som har fått meg engasjert og motivert i fagstoffet som er lært. Jeg sitter nå igjen med mye akademisk kunnskap, samt også mye lærdom om meg selv som student og som person. Jeg har det siste året erfart hvordan det er å være forsker, og har vært gjennom en lang prosess med skriving av min mastergradsoppgave.

Det å skrive en slik oppgave er svært spennende, men også en krevende prosess. Etter endt mastergrad sitter jeg nå igjen med mye kunnskap, verdifulle erfaringer og følelsen av både lykke og vemod. Jeg er glad for å endelig kunne vise hva som ligger bak det harde arbeidet, men er også samtidig trist for at hele denne opplevelsen nå er over. Det er flere mennesker jeg må rette en stor takk til for at jeg nå endelig er ferdig med mastergradsoppgaven.

Den største takken rettes til Sissel Eriksen for all veiledning, motivasjon og råd. Uten deg ville denne prosessen aldri vært så fantastisk og lærerik som den har vært. Du har alltid vært tilgjengelig både når man har trengt gode råd og hjelp. Vi har delt interessante og lærerike samtaler på ditt kontor, og du har alltid vært positiv, engasjert og vist interesse for prosjektet. Dette har gitt motivasjon, og din positivitet har smittet over. Tusen takk for all hjelpen, uten deg ville denne oppgave ikke vært mulig.

Jeg vil også takke mamma, pappa og mine søsken for god støtte, ikke bare gjennom skriving av masteroppgaven, men også ellers. Tusen takk for at dere alltid har trua på meg.

Tusen takk til deg Bård, både for lån av datamaskin og for at du alltid hjelper meg med å se glasset som halvfullt. Uten deg, din støtte og humor ville jeg gått på veggen for lengst.

Jeg må også få takke verdens beste tante Eva for korrektur og for alle gode råd. Stor takk rettes også til Kari Anne for all hjelp og støtte du har gitt.

Til slutt må jeg få takke Maren for fem flotte år som studievenninner. Takk for alle samtaler, kaffepauser og latterkramper.

Sammendrag

Denne mastergradsoppgaven har sammenslåingen mellom Finnmark og Troms som tema. Det har vært en omstridt og lang prosess hvor meningene om regionreformen har vært mange. Oppgaven vil forsøke å belyse tematikken rundt sammenslåingsprosessen og debatten rundt. Jeg har ønsket å undersøke om man gjennom sammenslåingsdebatten kan forstå den store motstanden Finnmark har vist. Dette skal jeg forsøke å belyses gjennom empirisk datamateriale, som består av utdrag fra debatten i media, relevant teori og tidligere forskning.

For å undersøke temaet nærmere er det valgt kvalitativ tilnærming da det er ønskelig å gå i dybde av temaet heller enn i bredden. Målet med oppgaven er å belyse hvorvidt sammenslåingsdebatten og argumentene bak kan være med på å forstå den store oppslutningen av finnmarkinger mot sammenslåingen med Troms.

Det teoretiske rammeverket baserer seg på Putnams forståelse av sosial kapital, hans begreper «bridging» og «bonding», samt teorier om hva tillit og mistillit er, og sterke og svake bånd. Gjennom teorigrunnet, tidligere forskning og det empiriske materialet vil oppgaven forsøke å forstå debatten om sammenslåing.

Gjennom en dokumentanalyse vil studien presenterer en rekke relevante argumenter som både er i form av debattinnlegg, avisartikler og video. Disse skal videre i en argumentasjonsanalyse belyse hvordan det argumenteres både for og mot sammenslåingen mellom de to nordligste fylkene. Videre vil disse argumentene være med å forklare motstanden Finnmark har vist til sammenslåingsprosessen.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	1
1.1	Avgrensning av tema og problemstilling	2
1.2	Sammenslåingsprosessen fra start til slutt.....	3
1.3	Oppgavens relevans for skolen.....	6
2	Tidligere forskning	9
3	Teoretisk grunnlag.....	13
3.1	Sosial kapital	13
3.2	Putnam: «Bridging» og «Bonding»	14
3.3	Sterke og svake bånd	15
3.4	Tillit og mistillit.....	16
4	Metode	17
4.1	Dokumentanalyse	17
4.2	Argumentasjonsanalyse	18
4.3	Retorikk.....	20
4.3.1	Etos.....	20
4.3.2	Patos	21
4.3.3	Logos.....	22
4.3.4	Retorikkens gjensidighet	22
4.4	Utvalg.....	22
4.5	Generalisering.....	24
4.6	Etiske retningslinjer	25
4.6.1	Reliabilitet og validitet	25
4.6.2	Min posisjon i debatten om Finnmark.....	26
5	Presentasjon og analyse av det empiriske materialet	29
5.1	Eksterne personer for sammenslåing	30
5.1.1	Argument: Monica Mæland (dokument 1).....	30
5.1.2	Argument: Monica Mæland (dokument 2).....	31
5.1.3	Argument: Monica Mæland (dokument 3).....	31
5.1.4	Argument: Målfrid Baik (dokument 4)	32
5.1.5	Argument: Målfrid Baik (dokument 5)	32
5.1.6	Oppsummering: Eksterne personer for sammenslåing.....	33
5.2	Finnmarkinger for sammenslåing.....	33

5.2.1	Argument: Reidar Nilsen (dokument 6).....	33
5.2.2	Argument: Reidar Nilsen (dokument 7).....	34
5.2.3	Argument: Marianne Haukland (dokument 8)	34
5.2.4	Argument: Marianne Haukland (dokument 9)	35
5.2.5	Argument: Claus Jørstad (dokument 10).....	35
5.2.6	Oppsummering: Finnmarkinger for sammenslåing	36
5.3	Eksterne personer mot sammenslåing.....	36
5.3.1	Argument: Nils Aarsæther (dokument 11).....	36
5.3.2	Argument: Nils Aarsæther (dokument 12).....	37
5.3.3	Argument: Nils Aarsæther (dokument 13).....	38
5.3.4	Argument: Asbjørn Røiseland (dokument 14)	39
5.3.5	Argument: Børre Børresen (dokument 15).....	39
5.3.6	Oppsummering: Eksterne personer mot sammenslåing.....	40
5.4	Finnmarkinger mot sammenslåing	41
5.4.1	Argument: Arne Pedersen (dokument 16).....	41
5.4.2	Argument: Torill Olsen (dokument 17).....	41
5.4.3	Argument: Tarjei Bech (dokument 18)	42
5.4.4	Argument: Tarjei Bech (dokument 19)	43
5.4.5	Argument: Anne Kjaer (dokument 20)	44
5.4.6	Oppsummering: Finnmarkinger mot sammenslåing.....	45
6	Diskusjon	47
	Eksterne personer for sammenslåing.....	47
	Finnmarkinger for sammenslåing.....	50
	Eksterne personer mot sammenslåing	52
	Finnmarkinger mot sammenslåing	54
7	Oppsummering og konklusjon	57
8	Avsluttende kommentar	59
	Figur og tabell.....	61
	Referanseliste	63
	Referanse av datakilder	71
	Vedlegg.....	74
	Dokument 1: Monica Mæland	74
	Dokument 2: Monica Mæland	74

Dokument 3: Monica Mæland	75
Dokument 4: Målfrid Baik	75
Dokument 5: Målfrid Baik	76
Dokument 6: Reidar Nilsen	76
Dokument 7: Reidar Nilsen	77
Dokument 8: Marianne Haukland.....	77
Dokument 9: Marianne Haukland.....	78
Dokument 10: Claus Jørstad.....	78
Dokument 11: Nils Aarsæther	79
Dokument 12: Nils Aarsæther	80
Dokument 13: Nils Aarsæther	81
Dokument 14: Asbjørn Røiseland.....	82
Dokument 15: Børre Børresen.....	83
Dokument 16: Arne Pedersen.....	84
Dokument 17: Torill Olsen.....	85
Dokument 18: Tarjei Bech.....	86
Dokument 19: Tarjei Bech.....	87
Dokument 20: Anna Kjaer.....	88

1 Innledning

Finnmark er kjent for sin rike kultur og historie, de breie viddene, mindnattsolen og det vakre nordlyset. Finnmark er det største fylket i Norge, og er hele 107 ganger større enn Oslo (Mortensen, 2015). Med snaue 76 165 innbyggere er ikke fylket stort regnet ut fra innbyggertallet, men på grunn av det store arealet på hele 48 618 kvadratkilometer (Askheim, 2018). I tillegg til et stort areal med land og ferskvann, utgjør også Finnmark 8251 kilometer av Norges 102 937 kilometer lange kystlinje (Kartverket, 2018). Fylket er også noe komplekst da det ikke bare grenser mot Finland i sør, men også Russland i øst. I tillegg er fylket kjent for sine lange vintermåned, og det å rekke frem til nabokommunen kan være utfordrende ikke bare på grunn av de lange avstandene, men også hyppighet av stengte veier.

En kan sjeldent nevne Finnmark uten å nevne fylkets historie, hvor det fra 1870-tallet helt frem til midten av 1900-tallet ble ført en fornorskingspolitikk som gikk hardt utover samer og kvener i Finnmark og Nord-Troms (Zachariassen, 2017). Under andre verdenskrig ble også folket der nord fratatt alt de eide. Før tyskerne trakk seg tilbake vestover ødela de først all bebyggelse. 10400 boliger ble brent ned til grunnen, samt at flere broer, telefonlinjer og kraftverk også ble ødelagt (Thorsnæs & Askheim, 2018). Alle tegn på at folk hadde bodd og levd der ble med andre ord revet fra dem. Likevel reiste de seg opp igjen og bygde alt på nytt. Gjenreisningen av fylket startet allerede våren 1947 og varte i 8-9 år, hvor de første årene dreide seg om å skaffe husly for dem som vendte tilbake (Thorsnæs & Askheim, 2018).

Dette er en del av Finnmarks historie som gjør meg stolt over fylket. Jeg er vokst opp med fortellinger fra etterkrigstiden og om fornorskning av både samer og kvener. I min barndom ble jeg fortalt om et hardhauset folkeslag som til tross for at de har vært gjennom litt av en forhistorie, har vist seg å være et folk som tåler mye. Bildet jeg dannet meg som barn av mine forfedre og folket i Finnmark er noe annet enn bilde som viser seg i media i dag. Fylket har de siste årene vært mye presentert i en rekke forskjellige medier, dette har sammenheng med debatten om sammenslåingen mellom Troms og Finnmark. Denne saken har engasjert meg i stor grad da jeg selv er fra en liten by i Finnmark. Jeg har derfor en stor tilhørighet til fylket og er svært engasjert i problemer som rammer min hjemplass.

1.1 Avgrensning av tema og problemstilling

Medias fremvisning av Finnmark har den siste tiden vist et fylke som ikke egner seg til problemløsning, sliter med helse og skole, samt at fylket sliter med bosetting. Med sammenslåingsdebatten av Troms og Finnmark har det også fulgt med en diskusjon om ulike utfordringer Finnmark fylke står over. I juni 2017 ble forslaget om regionreformen behandlet, hvor en ny fylkesinndeling vil finne sted januar 2020. Bakgrunn for reformen er at de nye storfylkene vil håndtere dagens samfunnsutfordringer bedre (regjeringen, 2018).

Sammenslåingen mellom Troms og Finnmark har skapt stor debatt i Nord, og ikke alle har vært enige om sammenslåingen bør finne sted eller ikke.

Argumentene for og imot har vært mange, og debatten har vært lang. Utfordringer i Finnmark har flere ganger blitt presentert gjennom denne debatten som ulike argumenter for en sammenslåing mellom de to nordligste fylkene. Bildet av fylket som ofte er blitt presentert gjennom denne debatten er et annet enn den oppfatningen jeg dannet meg som barn av mitt folk og min hjemplass. I en debatt så omstridt som denne, vil meningene være mangfoldige. Der vil finnes en rekke argumenter for sammenslåing, samt en rekke argumenter imot. Fra regionreformen ble vedtatt og til nå, har ulike argumenter blitt presentert både gjennom media og blant folket. Som finnmarkinger har slike argumenter ikke vært skjernet for meg, tvert imot. Denne saken er blitt diskutert med venner, familie, kollegaer, bekjente og ukjente.

Jeg har opplevd debatten fra Finnmark sin side og har selv vært med å rope høyt om problematikken ved sammenslåingen. Jeg har tatt del i en side hvor lidenskapen er stor og følelsene er mange for debattens tematikk. Min posisjon i debatten og fylket kan i et forskningsprosjekt slik som dette være noe problematisk, noe jeg vil belyse nærmere i kapittel 4.6.2 *Min posisjon i debatten om Finnmark*.

Teamet i denne mastergradsoppgaven vil dreie seg om argumentene i sammenslåingsdebatten mellom Troms og Finnmark. Gjennom sammenslåingsdebatten presentert i media kan det se ut til at en stor andel av finnmarkinger ikke er så begeistret for en sammenslåing med Troms. Det kan gjennom ulike fremvisninger fra media i løpet av denne debatten virke som at finnmarkinger ikke har like stor tiltro til samarbeid med Troms som regjeringen har. Jeg vil i denne mastergradsoppgaven forsøke å belyse slik tematikk, og oppgavens overordnet problemstilling lyder som følge:

Kan man gjennom et utvalg av argumenter i sammenslåingsdebatten bedre forstå den store motstanden og frustrasjon Finnmark har vist til fylkets sammenslåing med Troms?

For å svare på oppgavens problemstilling vil jeg belyse disse forskningsspørsmålene:

- Hvordan argumenteres det for og imot sammenslåingen?
- Hvilke allianser sikter de til i diskusjon?
- Hvem tror de på?

Jeg vil på bakgrunn av disse forskningsspørsmålene og gjennom utvalgte argumenter se om Finnmarks frustrasjon i sammenslåingsdebatten er forståelig. Gjennom å se hvordan det argumenteres for og imot vil jeg kunne drøfte hvorvidt publikum vi finne argumentene tilstrekkelig for å tilslutte seg de forskjellige synspunktene i debatten. Når jeg ser på hvem de allierer seg med vil jeg kunne fortelle hvem de ulike partene appellerer til. Ved å finne ut hvem de tror på vil jeg kunne se om der finnes tilro til Finnmark, eller om Finnmark blir «lillebror» som trenger støtte fra «storebror» Troms. Ved liten tro til Finnmark er det tenkelig at frustrasjon i fylket vil øke da identiteten og stoltheten blant finnmarkinger står sentralt.

For å diskutere dette videre vil jeg ta utgangspunkt i ulike teoretiske tilnærminger, deriblant Putnams forståelse av sosial kapital, og hans begreper om «bridging» og «bonding». Videre vil jeg også ta for meg hva som menes med tillit og redegjøre for begrepene sterke og svake bånd. Dette teoretiske grunnlaget tror jeg vil være et interessant utgangspunkt i videre diskusjon av oppgavens problemstilling og forskningsspørsmål.

1.2 Sammenslåingsprosessen fra start til slutt

Debatten om sammenslåingen har vært omstridt, det har skjedd mye, og prosessen har vært lang. Som jeg nevnte tidligere så har argumentene i debatten vært mange. Jeg vil i denne delen av oppgaven kort presentere prosessen og gå gjennom de ulike leddene i prosessen da det kan være vesentlig for oppgavens diskusjonsdel.

Den 8. juni 2017 bestemte Stortinget at en regionreform ville inntre fra januar 2020, der den nye fylkesinndelingen vil bestå av 11 fylker. Bakgrunn for denne reformen er at større og mer funksjonelle fylkeskommuner vil gi grunnlag for bedre samarbeid med regionale aktører, bedre håndtere dagens samfunnsutfordringer og styrke vekstkraften. Meningen er at denne reformen skaper fylkeskommuner med større kapasitet og kompetanse i oppgaveløsningen, og de nye storfylkene vil styrke lokaldemokrati og vekstkraft (regjeringen, 2018).

Den 16. november 2017 møtte forhandlingsutvalgene fra Troms og Finnmark for å vedta ulike saker vedrørende det nye storfylket. Partene hadde allerede møttes i slutten av oktober (samme år), men da for et drøftingsmøte som kommunaldepartementet hadde innkalt til. I november ble det første forhandlingsmøtet avholdt, og partene skulle deretter møtes ukentlig (Mietinen, 2017). Under dette møtet i november fikk begge partene legge frem deres ståsted og argumenter for de forskjellige temaene som ble tatt opp under møtet, deriblant plan for forhandlingene, visjon og mål for det nye fylket. Det var etter dette møtet blitt enighet om at det nye folkevalgte organet skulle ha 57 representanter, noe videre formuleringer til innstillinger ble ikke avgjort her (Finnmarks fylkeskommune, 2017a). De fleste har nok fått med seg at Finnmark har vist misnøye med sammenslåing med Troms. Det folk kanskje ikke vet er at Finnmark var samarbeidsvillig i starten, og som vi kan se var der flere forhandlingsmøter mellom de to fylkene.

Dette samarbeidet tok brått ende i slutten av november 2017 da forhandlingsutvalget fra Finnmark ikke så det som nyttig å føre forhandlingene videre (Finnmarks fylkeskommune, 2017b). Ragnhild Vassvik, fylkesordfører i Finnmark, sier at dette var grunnet Troms som ikke ville anerkjenne Finnmark som likeverdig part i forhandlingene. Dette førte til brudd i prosessen da fylkene ikke kom frem til enighet om sammenslåingen (Finnmarks fylkeskommune, 2017b). Allerede måneden etter (desember 2017) valgte forhandlingsutvalget fra Finnmark å gjenoppta forhandlingene med Troms. Forbeholdt at Troms gav signaler for å endre sine krav, slik Finnmark var villig å gjøre i de første forhandlingsrundene. Det var ønskelig å heller fortsette forhandlingene enn å videresende saken til departementet for endelig avgjørelse. Fylkestinget ville også ta kontakt med kommunaldepartementet og ministeren for å bistå i form av mekling (Finnmark fylkeskommune, 2017c).

Januar 2018 bestemte en forhandlingsdelegasjon fra Troms å bryte forhandlingene om sammenslåing. Finnmark var klare for videre forhandling, men fylkesordfører Ragnhild Vassvik sa i en kommentar at det var forståelig om Troms sitt forhandlingsutvalg syntes det var vanskelig å forhandle når Troms har stilt ultimatum. Finnmark hadde bestemt før forhandlingen at dersom det ikke var noe fremdrift i forhandlingene ville man be kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland om et felles møte. Vassvik ville etter at Troms brøt forhandlingene, ta initiativ til et slikt møte (Finnmark fylkeskommune, 2018a).

Det ultimatum Troms stilte dreide seg om hvor den administrative ledelsen skulle ligge. Finnmark mente at det var naturlig at Troms hadde den politiske ledelsen, mens den administrative ledelsen lå i Vadsø. Troms var på sin side bestemt på at den administrative ledelsen skulle ligge i Tromsø. For å forsøke å løse dette tilbød Finnmark formannskapsmodellen, fylkesvara og ledelsen i tre hovedutvalg til Troms, sett at den administrative ledelsen ble liggende i Finnmark fylke. Forhandlingsleder fra Troms Willy Ørnebakk mente at man måtte se på hva andre tvangssammenslåtte fylker hadde gjort tidligere; å legge den administrative ledelsen i et fylket og fylkesmannens administrasjon til det andre fylket. Ørnebakk sier videre til iFinnmark at dette var noe Finnmark ikke var villig til å gjøre da de ville ha begge delene i Vadsø. Ørnebakk syntes dette var urimelig og noe Troms ikke ville godta (Onsøien, 2018).

Deretter, i februar 2018 startet mekling mellom de to fylkene. Den fant sted ved Gardemoen hvor Ragnhild Vassvik fra Finnmark og Willy Ørnebakk fra Troms møtte Monica Mæland (Henriksen, 2018). Etter denne forhandlingen fikk Vassvik mye kritikk i Finnmark. Tarjei Bech, arbeiderpartipolitiker fra Finnmark, stilte seg bak forhandlingsresultatet til Vassvik og fikk selv hets for dette (Trovåg & Jørstad, 2018). Finnmarkingene viste med andre ord stor misnøye om avtalen Ragnhild Vassvik gjorde på Gardemoen den 14. februar 2018. Etter en lang debatt i fylkestinget ble det omsider bestemt at Gardemoen-avtalen skulle forkastes for Finnmark, og en folkeavstemning skulle blir foretatt (Finnmark fylkeskommune, 2018b). Mæland var ikke fornøyd med dette, og sa til VG at dersom Finnmark ikke velger å ta beslutning om en avtale, ville departementet gjøre dette for dem. Mæland mente at Finnmark gir fra seg muligheten til medbestemmelse, og om ikke fylket fatter vedtak om den fremforhandlede avtalen, må finnmarkinger forholde seg til det departementet kommer frem til (Ertesvåg, 2018).

Finnmark fylke foretok i mai 2018 en folkeavstemning for å vise sin misnøye med reformen. På Finnmark fylkeskommune sin hjemmeside kan en lese at hele 87% av finnmarkingene stemte nei til sammenslåingen med Troms (Finnmarks fylkeskommune, 2018c). Mæland ville derimot ikke ta hensyn til folkeavstemningen i Finnmark. Hun ville gi mindre makt til Finnmark dersom de ikke samarbeidet. Dette skulle hun gjøre ved å endre forskriften på Gardemoen-avtalen som tilsier at fellesnemnda skulle bestå av 17 medlemmer fra Finnmark og 19 fra Troms. Dersom Finnmark valgte å boikotte avtalen ville fellesnemnda da bli basert på befolkningstallet i de to fylkene, noe som ville ha store konsekvenser for Finnmarks makt i det nye storfylket (Mortensen & Andreassen, 2018).

Etter at Finnmark sa nei til å delta i nemnda, endret Mæland bestemmelsen om nemndas sammensetning ved å justere antall medlemmer fra hvert av fylkene. Det endte med at Troms skulle få 19 medlemmer i nemnda, og Finnmark 9. Ved å gjøre dette ville nemnda fortsatt være beslutningsdyktig selv om ingen fra Finnmark ville delta i videre arbeid.

Senterpartileder Trygve Slagsvold Vedum mente at det Mæland gjorde her var en overkjøring av en hel landsdel. Videre sier han til NTB at Mæland skaper en splittelse i nord som hverken er bra for Finnmark eller Troms, og mente at hennes valg ville gjøre opprøret sterkere (Andersen, 2018).

I Troms ble det i august 2018 sagt nei til at Troms alene skulle danne et fellesnemnda slik forslaget sa, de ville ikke fortsette denne prosessen uten Finnmark. I stedet ville de at Monica Mæland skulle ta ansvar for å gjennomføre oppgavene som må bli gjort for en videre sammenslåingsprosess (Vermes, 2018). Dette sa Mæland tydelig nei til da hun verken hadde ønske eller lovhjemmel til å overta slike oppgaver (NTB 2018). Videre var planen å heller samle de to fylkene til en dialog for å finne løsning på den videre sammenslåingen. Dette takket Finnmark kun ja til om møtet skulle handle om en reversering av sammenslåingsprosessen (Hansen, Vik, Fossen & Bergersen, 2018). Etter dette satte kommunalminister Monica Mæland prosessen på vent til stortingsbehandlingen som skulle finne sted høsten 2018 (Haugan & Johnsen, 2018).

Stortinget stemte i desember 2018 imot å reversere sammenslåingsprosessen av Troms og Finnmark. Forslaget om reversering ble nedstemt med 53 mot 50 stemmer (Lange, 2018). Fylkesordfører Ragnhild Vassvik mener folkeavstemningen er historisk. Hun påpekte at finnmarkingen ikke lett lar seg skremme, og hele 14 av 19 kommuner stemte nei til sammenslåingen. I en nasjonal meningsmåling svarte to av tre at Stortinget bør respektere resultatet av folkeavstemningen i Finnmark, og bare 19 prosent mente at Stortinget ikke bør lytte til finnmarkingene (Aftenposten, 2018)

1.3 Oppgavens relevans for skolen

Som lærer vil man møte på mange ulike arbeidsoppgaver og ansvar. Det er ikke bare snakk om å lære bort fagstoffet, man også skape framtidige samfunnsborgere. Som lærer i sosiologi og samfunnsfag vil det også være viktig for meg å være samfunnsengasjert, og holde meg oppdatert ikke bare på lokalpolitiske hendelser, men også regionalt og nasjonalt. Med de ulike samfunnsproblemene og de politiske hendelsene som finner sted vil det også følge med

uenigheter og diskusjoner. Ikke alle er enige i hva som er samfunnsproblemer, eller løsninger på dem og dette vil gjenspeile seg i klasserommene.

Under den generelle delen av lærerplan er det et delkapittel som heter *det skapende menneske* som handler om at barn, gjennom utdanningsløpet, skal lære seg å gå ut i livet med mot og nysgjerrighet. Utdanningsløpet skal derfor ikke bare overføre lærdom men også gi elevene kompetanse til å skaffe seg ny kunnskap (udir 2015a). Jeg leser dette som et ansvar jeg som lærer vil ha, der jeg må fremme ikke bare nysgjerrighet, men også fremme mot blant barna. Mot til å ta feil, mot til å si sine meninger og mot til å tro på seg selv.

Under grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag står det at elevene skal lære muntlige ferdigheter innenfor faget. Dette innebærer både å lytte til andre og å uttrykke egne meninger. Å lære muntlig og skriftlig ferdighet i samfunnsfag innebærer en prosess hvor elevene gjerne starter med ytringer av personlig karakter, og som senere blir utviklet til fagrelevant tanker og deretter med økende grad av argumentasjon og drøfting ved bruk av fagbegreper (udir, 2013).

Jeg forstår, ut i fra dette at argumentasjon og drøfting av fenomener vil ha en sentral rolle i samfunnsfagene. Som lærer er det viktig å huske på at hver elev man møter er unike, de har ulike måter å forstå verden på, ulike tanker, idéer og meninger. I et fag hvor diskusjoner og debatter vil være sentralt er det viktig å være observant på hvordan man møter de forskjellige meningene. Det er tenkelig at dersom en elev blir møtt med negativ respons på sine meninger, vil det prege ikke bare deres muntlighet innenfor faget, men kanskje også deres tro på egne meninger og seg selv.

I debatter vil det være mange forskjellige meninger, og det blir viktig å møte alle elevers meninger med et åpent sinn og med omhu. I debatten om regionreformen vil det ikke bare være mange ulike argumenter og meninger, men jeg vil igjennom denne oppgaven bedre kunne forstå argumentene med relevante teorier og fagbegreper. En slik forståelse av argumentasjoner og fagbegreper vil dessuten også være nødvendig i valgfaget *Demokrati i praksis*, et fag jeg i fremtiden potensielt vil undervise i. I dette faget vil det å argumentere være viktig for å få andre til å forstå hva vi mener. Det følger også en rekke fagbegreper som er tilknyttet til argumentasjon slik som holdbarhetsargumenter og premisser, og det er viktig at vi som lærer kan vise til disse i undervisningen (udir, 2015b).

Gjennom denne mastergradsoppgaven har jeg ikke bare fått en bedre innføring i argumentasjon og de ulike måtene å argumentere på, men jeg har også lært viktige begreper

som blir nødvendig for meg som lærer å kunne i en videre undervisning. Det å skrive en mastergradsoppgave, om uansett tema, vil helt klart gi en bedre forståelse på tema og metoder. Slike elementer er noe jeg kan ta med meg videre til undervisningen, og forståelsen jeg har oppnådd gjennom denne oppgaven vil føre til at jeg bedre kan videreformidle kunnskapen til elevene.

Lærerplanene for de ulike fagene er utformet på en slik måte at lærere skal ha mulighet til å velge innhold, lærestoff og arbeidsmåter selv. Dette fordi lærerne da har mulighet til å tilpasse opplæringen til akkurat sine elever, og kan på denne måten bidra til økt læringsutbytte. Samtidig gir den generelle del av lærerplan og prinsippene for opplæring visse føring for arbeidet i fagene. Elevene skal blant annet jobbe med ulike læringsstrategier og kritisk tenkning i fagene, opplæringen skal gi ulike arbeidsmåter, undervisningene skal også skape nysgjerrighet hos elevene, samt skaperglede og utforskertrang (udir, 2016).

Elevene skal også ha øving i vitenskapelige arbeidsmåter som vil gi dem svar på den naturlige viljelysten som barn og unge har. De skal (i undervisningen) trene på egenskaper slik som å undre og stille nye spørsmål, de skal trene evnen til å finne mulige forklaringer på de fenomenene de vil finne svar på. De skal lære evnen til å kontrollere om forklaringene deres holder gjennom kildegransking, eksperiment, eller observasjon. De skal lære disse egenskapene innenfor forskning både gjennom bruk av eksempler og praksis. Samtidig skal elevene lære om de etiske spørsmålene som forskning vil kunne gi (udir, 2015a).

Gjennom denne mastergradsoppgaven har jeg ikke bare fått mer kunnskap om de ulike argumentasjonsmåtene, men også fått en videre forståelse for forskning, prosessen bak, metodene som kan anvendes og etiske spørsmål som vil kunne følge med. Dette vil være nyttig for meg som lærer da dette helt klart er noe elevene også skal lære. På bakgrunn av den forståelsen og kunnskapen jeg har skaffet meg gjennom oppgaven, vil det bli lettere for meg å videreformidle slike metoder til elevene. Dessuten har jeg også gjennom denne mastergradsoppgaven fått mer forståelse og kunnskap om systematisk dokumentanalyse, noe som også vil være av verdi da jeg videre skal lære dette til elevene.

2 Tidligere forskning

I samarbeid med nasjonalt forsknings- og innovasjonsselskap (Norut As) har Finnmark fylkeskommune ferdigstilt helseoversikten. Da dette skulle legge grunnlag for å fatte politiske beslutninger i henhold til folkehelseutfordringer i fylket (Finnmarks fylkeskommune 2017d, s.3) Finnmark har tidligere hatt landets laveste utdanningsnivå da dette hadde sammenheng med arbeid på filèn, i sjarken, på vidda og på anlegg. Slike yrker hadde lite krav til utdanning, og det var av den grunn lavere utdanningsnivå i fylket. Selv om det ikke er slik i dag, så er fortsatt utdanningsnivået i fylket lavest sammenlignet med resten av landet. Kvinnens utdanningsnivå i Finnmark nærmer seg landsgjennomsnittet, mens forskjellene for menn vedvarer enda (Finnmarks fylkeskommune 2017d, s.9)

I et forskningsprosjekt sammenlignet NIFU (Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) ungdommen i Finnmark med ungdom på Østlandet. Ungdommer i Finnmark har ikke bare foreldre med gjennomsnitt lavere utdanning, men ungdommene bor også i mindre grad sammen med begge foreldrene i tiende klasse. En større andel av foreldre i Finnmark enn på Østlandet var ikke i jobb, og elevene hadde betydelig høyere fravær i ungdomsskolen. Elevene i Finnmark hadde noe lavere utdanningsambisjoner og de hadde i gjennomsnitt mer spesialundervisning, både i barne- og ungdomsskolen enn elever i landet som helhet (Markussen, Lødding & Holen, 2012).

Rapporten avdekket også at slike forhold vil ha betydning for utfallet av videregående opplæring. Finnmarkselevne skiller seg negativt ut for en del sentrale forklaringsvariabler for gjennomføring og kompetanseoppnåelse, i motsetning til elevene på Østlandet. De nevner også en god del flere faktorer som kan være med å forklare hvorfor ungdommer dropper ut av skolen i Finnmark, samt presenterer tiltak for å redusere bortvalg og bedre gjennomføring i skoler (Markussen, Lødding & Holen, 2012).

Selv om grunnskolepoengene ligger lavere i Finnmark, har det skjedd en økning i fullføring av videregående opplæring i fylket de siste årene. Denne økningen fra 2011 blir den beste målingen som har vært i Finnmark, sammenlignet med tidligere årskull. Grunnskolepoengene for jentene i Finnmark ligger nær snittet for resten av landet, mens guttene har noe lavere poeng sammenlignet med landsnivå (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.10). Dette tyder på at selv om målingene i Finnmark ikke er de beste i landet, så er de på riktig vei sammenlignet med tidligere år.

Det er dessuten også vist at flytting vil kunne påvirke barn og ungdom, både deres livssjanser og livskvalitet (Sandlie & Andersen 2016). Stabile boforhold er en viktig forutsetning for trygge og gode oppvekstvilkår, og flytting kan gi en rekke negative konsekvenser for barn og ungdom, blant annet kan det føre til svekket skoleprestasjon, det kan påvirke det psykososiale velværet negativt og det kan føre til flere atferdsproblemer (Sandlie & Andersen 2016). Dette kan være en forklaring på hvorfor skoleresultater i fylket er slik som de er.

Stabile boforhold vil føre til trygghet, identitet, tilhørighet, vennenettverk og sosial deltakelse. Flytting, eller bytting av bolig kan innebære brudd med rutiner og hverdagslivets stabilitet. For ungdom som flytter vil dette kunne medføre tap av sosial kapital, økt stress og redusert mestring. Ved å flytte fra steder og mennesker man er nært knyttet til, kan barn og unge oppleve en følelse av tap og fremmedgjøring, som videre kan bidra til ensomhet. Dette forsterkes gjennom at nye steder kan være utfordrende for både barn og ungdom. De kan føle at det er mindre trygghet og kontroll på nye steder da de mangler kunnskap om hvilke forhold og regler som gjelder for sosial omgang i vennekrets og nærmiljø (Sandlie & Andersen 2016).

Det er vist at dersom en person har mange nære relasjoner kan dette gi sosial støtte, og personene kan gi følelsesmessig støtte til hverandre. Dersom noen mangler tilhørighet, eller mangler en følelse av å være en del av et felleskap kan dette påvirke individets fysiske og psykiske helse. Blant innbyggere i Finnmark i alderen 17-79 år viser det seg at 56 prosent opplever en sterk sosial støtte, på landsbasis er tallet noe lavere (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.16).

Alderssammensetningen i et fylke er viktig for å kunne si noe om fremtidige bærekraftige lokalsamfunn, og det vil også påvirke befolkningens helsetilstand og frekvensen av aldersspesifikke sykdommer. I Finnmark er det en lavere andel av 30-39-åringer sammenlignet med landssnittet. En slik aldersgruppe er viktig da de bidrar til barnefødsler og sysselsetting. Finnmark har en større andel av eldre innbyggere, men er også det fylket som har litt større ungdomskull fra 10-19 år, sammenlignet med resten av landet. Levealderen har på landsbasis økt med 6 år for menn og 4 år for kvinner, i Finnmark er forventet levealder 2,5 år kortere for menn og 1,3 år kortere for kvinner sammenlignet med resten av Norge (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.4-5).

I Finnmark bor det 76 149 innbyggere (per 1.januar 2017), dette er en økning på ca 0.5 prosent fra året før (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.4). Det utgjør kun 1,45 prosent av

Norges totale befolkning, og økning av innbyggere på landsbasis var noe større (0,9%). Dette indikerer at Finnmark, sammenlignet med nasjonalt nivå, hadde noe lavere befolkningsutvikling. Til tross dette har folketallet i Finnmark, etter en langvarig nedgang, økt med 3 484 innbyggere i løpet av det siste tiåret. I samme periode har Norge hatt en økning på 12,3 prosent i innbyggertall, som er betraktelig større enn Finnmarks økning på 4,6 prosent (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.4).

Sammenlignet med resten av landet er helsebildet av Finnmark noe dårligere. Befolkningen har blant annet en overhyppighet i sykdommer slik som hjerte- og karsykdommer, diabetes, overvekt, dårligere tannhelse og KOLS. Med unntak av lungekreft så er nye tilfeller av kreft lavere i Finnmark sammenlignet med resten av landet. Dårligere kosthold, mindre aktivitet og mer røyking er noen forklaringsvariabler til de sykdommene som er overrepresentert i fylket (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.27)

Tannhelsen til barn og unge i Finnmark har forbedret seg det siste tiåret. I 2016 var der ca. 80 prosent av 5-åringer i fylket som ikke hadde karies, noe som betyr at fylket lå på landsgjennomsnittet. Samme år var det 50 prosent av 12-åringer i Finnmark som ikke hadde karies, mens landsgjennomsnittet var 9 prosent høyere. 18-åringer i Finnmark som ikke hadde karies lå i 2016 på 15 prosent, mens 24 prosent av 18-åringer i landet forøvrig ikke hadde karies (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.26-27).

Fra 1980 har der kun vært to år hvor antall innflyttere i Finnmark har vært større enn antall utflyttere. Innflyttere utgjør ca. halvparten av befolkningen i flere kommuner i fylket. Problemet er at Finnmark ikke får innflyttere til bo lenge nok i kommunene til at folketallet stabiliseres. Innflyttere i Finnmark har vært boende på et sted i mellom 2 til 40 år, hvor et flertall av småbarnsforeldre i trettiårene har blitt boende i 5 til 7 år. Innflyttere har med andre ord flyttet til Finnmark og valgt å bli boende på ubestemt tid. Det er ca. 25 prosent i Finnmark som flytter fra kommunen de er oppvokst i til en annen kommune i fylket, disse blir ofte referert til som «interninnflyttere». Disse vil bidra til en omfordeling av befolkning i fylket, noe som ofte fører til at større steder i Finnmark opplever en positiv demografisk utvikling, mens småsteder opplever en økt befolkningsnedgang (Munkejord & Olsen, 2011).

Region og regionalisering kan forstås som «*folkevalgte enheter mellom stat og kommune som kommer til erstatning for dagens fylkeskommune og som er større enn disse*» (Fimreite & Selle 2007, s.75). I regionaliseringen vil samarbeid både innenfor og utenfor offentlig sektor

være en sentral faktor. Det er også viktig at innbyggerne har tilhørighet til regionene og identitet og tilhørighet vil være avgjørende faktor for oppslutning. Det er mange grunner til at fylkeskommuner ikke har vært vellykket som regional utviklingsaktør, deriblant vil økonomi og kapasitet spille en rolle. Dersom fylkeskommuner allerede sliter på dette området er det også sannsynlig at regionene vil møte vanskeligheter. (Fimreite & Selle 2007, s.76-79).

Politisk oppslutning er avhengig av at innbyggere føler tillit og tilknytning, og om det bare styres på bakgrunn av innbyggers entusiasme vil det oppstå problemer. Dessuten vil også identitet og tilhørighet være sentrale faktor å diskutere i debatten om regionreform. Til tross for at kun 60% av det norske folk føler en tilhørighet til det fylket de er bosatt i, så tyder mye på at med de samfunnsmessige endringene som tar sted nå vil også mye av kraften ved historiskbasert regionale identiteter tapes. (Fimreite & Selle 2007, s.81).

3 Teoretisk grunnlag

I denne delen av oppgaven vil det teoretiske grunnlaget for oppgaven bli presentert, hvor jeg først vil jeg presentere Putnams tilnærming til begrepet sosial kapital. Denne teorien ble valgt da jeg ville vinkle mastergradsoppgaven inn på hvordan sosial kapital eventuelt kan anvendes i diskusjon om sammenslåing mellom Troms og Finnmark. Deretter vil det redegjøres for Putnams begrep om «*Bridging*» og «*bonding*» som er ulike former for sosial kapital. Den ene formen består av nettverk med avgrensede bånd der relasjonene er tette, og den andre formen består av nettverk som skapes på tvers av samfunn (Hegedahl & Rosenmeier 2007). Dette kan være av interesse i en videre diskusjon for å se om de ulike argumentene er myntet på avgrensede nettverk eller om de forsøker å bygge broer til andre. Deretter vil jeg kort presenterer hva tillit og mistillit er, da dette blir vesentlig for å svare på oppgavens forskningsspørsmål om hvorvidt argumentene belyser tillit. Til slutt vil jeg presenterer sterke og svake bånd, som også kan være av interesse i en videre diskusjon for å se hvilke bånd kjennetegner de ulike argumentene.

3.1 Sosial kapital

Der finnes flere måter å definere sosial kapital på og flere teoretikere har ulike tilnærminger til begrepet. For Putnam er sosial kapital avhengig av det fysiske møte mellom mennesker, og legger vekt på tillit og normer for samarbeid. Interaksjon som skjer mellom mennesker kan vedlikeholde og bygge opp denne tilliten. Putnam mener sosial kapital er en kollektiv egenskap som tilhører hele samfunnet og vil være gunstig for alle, og ikke bare ett individ (Wollebæk & Segard 2011, s.26-45).

Sosial kapital vil redusere korrupsjon og kriminalitet samtidig som økonomien, folkehelsen og demokratiet forbedres. Dette fordi gjennom å engasjere oss i hverandre og ved å knytte oss til andre mennesker, så vil tillit, samarbeid og de sosiale nettverkene oppstå, samtidig som den sosiale og politiske marginalisering vil forsvinne. Putnam mener også at gjennom å engasjere oss i frivillige organisasjoner vil et sterkere og mer effektivt politisk system skapes (Wollebæk & Segard 2011, s.13-20).

Sosial kapital kan rettes mot ondsinnet formål, det er derfor nødvendig å vite hvordan positive konsekvenser av sosial kapital, slik som gjensidig støtte, samarbeid og tillit, kan maksimeres (Putnam 2000, s.20-22). På samme tid blir det også nødvendig å vite hvordan de negative konsekvenser, slik som korrupsjon, kan minimaliseres. Sosial kapital finnes i flere former og

størrelser, din familie representerer en form for sosial kapital, og klassen eller vennegjengen din representerer en annen. Noen former kan innebærer gjentatte og intensive nettverk og andre former kan være episodisk og anonyme. Det er flere faktorer som former sosial kapital, og de alle varierer. Den viktigste forskjellen hos Putnam er referert til som «bridging» og «bonding» (Putnam 2000, s.22).

3.2 Putnam: «Bridging» og «Bonding»

«*Bridging*» og «*bonding*» er begge former for sosial kapital. «*Bonding*» er innadgående nettverk, hvor identiteten forsterkes og medlemmer i nettverket er lik hverandre (Putnam 2000, s.22-23). Gjensidighet og solidaritet har en sentral rolle i slike nettverk, og disse nettverkene vil være positive da de gir sosial og psykologisk støtte for deres medlemmer. Den positive siden ved slike nettverk er at lojalitet innen gruppen er sterk, mens den negative siden er at slike nettverk kan føre til en sterk motstands gruppe. «*Bridging*» er eksempler på nettverk som er utadvendt og som samler folk på tvers av samfunn. Disse nettverkene er gode på å spre informasjon og vil generere flere identiteter (Putnam 2000, s.22-23).

I boken «Social Kapital, som teori og praksis» (2007) presenterer de Putnam sin definisjon på begrepet sosial kapital, og begrepene «*bridging*» og «*bonding*». Her er begrepene oversatt til Dansk, hvor «*bridging*» er oversatt til avgrensende sosial kapital og «*bonding*» er oversatt til brobyggende sosial kapital (Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.29). Hegedahl & Rosenmeier (2007) forstår og beskriver disse begrepene på bakgrunn av Putnams definisjon av dem. I denne oppgaven vil avgrensende og brobyggende sosial kapital fra Hegedahl & Rosenmeiers (2007), anvendes for videre referanse til Putnams begrep «*bridging*» og «*bonding*».

Hegedahl & Rosenmeier (2007) beskriver den avgrensende sosial kapital som de nettverkene hvor medlemmene har tette relasjoner og føler sterk tilhørighet til hverandre. Den brobyggende sosiale kapitalen er derimot de relasjonene og nettverkene som oppstår på tvers av samfunnet, og hvor kulturelle og sosiale avstander er større (Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.122). Brobyggende sosial kapital er nettverk som fører mennesker fra forskjellige sosiale sammenheng sammen, og i slike nettverk vil båndene mellom medlemmene være svakere (Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.30). For å bygge brobyggende kapital må mennesker bevege seg utenfor sine sosiale og politiske identiteter for å inngå i nettverk med mennesker ulik seg selv (Putnam, 2000: 411, jmf. Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.176).

I de avgrensede nettverkene har medlemmene sterke sosiale bånd og gruppens medlemmer har en sterk følelse av lojalitet og gjensidighet til hverandre. Slike kjennetegn fører ofte til at medlemmene i nettverket avgrenser seg for omverden. (Putnam (2000) jf. Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.30). Mennesker har bruk for slike avgrensede nettverk da vi har behov for hverandre, vi har behov for psykisk støtte og noen å snakke med. Menneskers adgang til slike ressurser har betydelig innflytelse på trivsel, selvtillit og utvikling (Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.47). Negative sider ved denne type nettverk er ikke bare at den er av ekskluderende karakter, men også den faktumet at det foreligger en mulighet for at der vil kunne oppstå sosial kontroll innen nettverket. Dette fører til at de sterke sosiale båndene i nettverket kan virke inn på medlemmers frihet. I avgrensede nettverk vil medlemmene kunne føle seg overvåket og ikke mange vil tørre å skille seg ut av det som ansees som normaliteten innen nettverk (Putnam, 2000 jf. Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.30).

Ofte vil grupper være både av avgrensede karakter, men også brobyggende. Man kan med andre ord ikke se disse to formene for sosial kapital som enten/eller i forhold til hverandre (Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.31). Både brobyggende og avgrensede sosial kapital vil ha ulike positive virkninger. Der avgrensede nettverkene vil kunne gi støtte i vanskelig tider, vil brobyggende nettverk lettere kunne skaffe deg drømmejobben (Putnam 2000, s.363).

3.3 Sterke og svake bånd

Mark Granovetter diskuterer fordelene ved svake bånd, mens Krackhardt (u.å) presenterer også styrken med de svake båndene. Han argumentere for at de sterke båndene er viktige da folk ikke liker endringer og er ukomfortabel med usikkerheter. Dette er noe nettverk med sterke bånd ikke vil bidra til, da det her vil være en slik tillit til hverandre hvor motstand vil svekkes (Krackhardt u.å, s.83-87)

De svake båndene vil lettere skaffe ny og mer informasjon til andre deler av et system da disse nettverkene lettere kan bygge bro mellom andre nettverk som de ikke er linket sammen med (Krackhardt u.å, s.82). Om nettverkene består av svake eller sterke bånd vil være påvirket av flere faktorer slik som investering av tid og følelser. Grad av gjensidighet og intimitet vil også avgjøre om båndene er sterke eller svake (Granovetter 1973, s1361 jf. Krackhardt u.å, s.82)

3.4 Tillit og mistillit

Det finnes mange teorier og forståelse av begrepet tillit (Skirbekk 2012, s.17-18). Å finne et entydig svar vil derfor være noe vanskelig, men her kan tillit forstås som en forutsetning for alt sosialt liv. Tillit er noe mennesker ikke tenker noe særlig over, og gjerne tar det for gitt da den er grunnleggende for vår omgang med andre i samfunnet. Tillit dannes verken for at andre vil, eller gjennom rasjonell tenkning og kalkyle. Tillit er med andre ord ikke noe vi kan bestemme oss for. Det kan heller oppfattes som noe grunnleggende ved det å være et sosialt menneske, og det skal spesielle omstendigheter til for at vi møter andre mennesker med mistillit (Skirbekk 2012, s.17-18).

I Norge har vi tillit til hverandre, vi har tillit til fremmede og til de som har makten i landet (Skirbekk 2012, s.26). Vi forventer at politiet skal beskytte oss, at politikere ikke er korruperte, at myndigheter står til ansvar overfor folket og at skattepenger brukes til samfunns-goder. Tillit er høy i de nordiske landene da veien er kort mellom de som står ved makten og folket. Dessuten er det også høy omfordeling av rikdom, rettsvesen er uavhengig og diskusjon og deltakelse er bred (Skirbekk 2012, s.15). Velferdsstaten kan ikke eksistere uten tillit blant medlemmene, og det er noen sosiale forutsetninger som må ligge til grunne for at tillit skal kunne oppstå, hvor visse kontrollmekanismer må være til stede. Slike kontrollmekanismer kan være felles kultur, fungerende rettstat eller familieverdi. Andre forutsetninger for tilliten i det norske samfunnet er bruk av egenandeler, lav korrupsjon og et effektivt skattesystem (Skirbekk 2012, s.26).

Tillit er limet i alle sosiale relasjoner, men det innebærer en risiko å ha tillit til andre (Eriksen 2012, I Skibrekke & Grimmen 2012, s.219-221). Den du har vist tillit til kan vise seg å være lite tillitsverdige, tillitsrelasjon vil da kunne brytes og resultatet blir mistillit. Uten tillit til hverandre vil det ikke være noen transaksjoner og dermed heller ingen samfunn. Hvis man ønsker mer tillit kan man være mer tillitsverdige og gi andre mennesker kontrollerbare tegn på at man er til å stole på. Er man tillitsfull i flere ulike sammenhenger, vil mennesker lettere mene at vedkommende er til å stole på i de fleste situasjoner. Dersom mistillit oppstår vil dette reduseres gjennom kunnskap. Det å analysere hvorfor denne mistilliten oppstod og velge rasjonelle virkemidler deretter vil også redusere graden av mistillit på en effektiv måte. Åpen og likebehandlende prosedyrer hvor vedtak besluttes på grunnlag av gjensidig prøving av argumenter vil også redusere mistillit (Eriksen 2012, I Skibrekke & Grimmen 2012, s.219-221).

4 Metode

I denne oppgaven er formålet å se nærmere på argumentene som brukes i sammenslåingsdebatten mellom Troms og Finnmark. På bakgrunn av den overordnet problemstillingen er poenget med denne forskningen å belyse sammenslåingsprosessen på bakgrunn av argumentene presentert i media. Dokumentanalyse ble derfor en naturlig metode å anvende da jeg skal se på ulike dokumenter i form av debattinnlegg, video og avisartikler. Jeg vil først redegjøre for dokumentanalyse før jeg videre ser nærmere på argumentasjonsanalyse. Deretter vil jeg redegjøre for utvalget av artikler i oppgaven, etiske problemstillinger og oppgavens troverdighet og pålitelighet, før jeg til slutt diskuterer problematikken med min posisjon i debatten.

4.1 Dokumentanalyse

Dokumentanalyse er kanskje den mest brukte metoden i samfunnsvitenskapene da den kan anvendes både til å avdekke prosesser i en politisk dagsorden, utviklinger i normer, etablering av nettverk, osv. Dokumentanalyse handler om å se utviklingen av et gitt undersøkelsesområde over en viss tidsperiode, der man identifiserer stabilitet og forandringer (Brinkmann & Tanggaard 2015, s.153). Dokumentanalyse vil skille seg fra den empirien forskeren selv har samlet inn til sitt forskningsprosjekt da dokumenter i de fleste sammenhenger er skrevet for et annet formål enn det forskeren anvender dokumentene til (Thagaard 2013, s.59)

Analysen av dokumenter vil variere ut fra hvilke undersøkelsesspørsmål oppgaven dreier seg om. Dokumentanalyse kan følge en operasjonaliserende undersøkelsesmetode, som betyr at det vil være et forhåndsbestemt teoriapparat, og klart definerte variabler er angitt. (Brinkmann & Tanggaard 2015, s.162-163). I denne oppgaven vil jeg følge en operasjonaliserende undersøkelsesmetode, da jeg på forhånd har angitt bestemte variabler og kategorier som skal undersøkes.

For å kunne foreta en dokumentanalyse er det nødvendig å vite hva et dokument er. Dokument kan være så mangt; dagbøker, bilder, handlelister, videoer, billetter, nettsider, avisartikler osv. Dokumenter er verken stabile eller forhåndsdefinerte gjenstander, og de må sees i konteksten av felt og handlingsnettverk (Prior 2003, s.1-2).

Dokumenter er holdere av innhold, og har blitt gjenkjent slik så lenge dokumenter har blitt behandlet som en ressurs for forskere innen samfunnsvitenskapen (Prior 2003, s.2-4).

Dokumentets innhold vil naturligvis være svært verdifullt og betydelig, men dokumentet består også av andre elementære kvaliteter som er viktig å ikke utelukke. Dokumentet er med andre ord et produkt, et produkt som vil være skapt av et individ i en sosial omstendighet. Dette betyr at der finnes en risiko for at dokumentet kan være manipulert for å få ulike utfall. Dokumenter er ikke bare produsert av noen, men det skal også konsumeres av flere. Dokumentet vil altså forbrukes av flere aktører som nødvendigvis ikke anvender eller tolker dokumentet på lik måte, uavhengig om dokumentet er manipulert eller ikke. Dokumenter vil altså ha flere effekter og det er ikke bare dets innhold man må tenke på. For en videre analyse av dokumenter er det derfor viktig at forskeren stiller spørsmål om hvordan de gitte dokumentene fungerer i ulike sammenhenger (Prior 2003, s.2-4).

Som nevnt så vil dokumenter konsumeres, anvendes og tolkes ulikt. Med andre ord vil dokumentets innhold ikke være stabil men heller variere. Jeg forstå ut i fra dette at dokumenter kan være så mangt, i denne oppgaven vil dokumenter være presenter som ulike avisartikler, debattinnlegg og video. Jeg vil her anvende slike elementer som empiri for å videre kunne belyse oppgavens problemstilling.

4.2 Argumentasjonsanalyse

Jeg vil foreta en argumentasjonsanalyse av de ulike argumentene. Et argument kan kort fortalt forstås som en respons på et motstående standpunkt, altså er det en respons på et utsagn man ikke er enig i (Nielsen 2011, s.21). Der kan skilles mellom to ulike typer argumenter, den ene er holdbarhetsargumenter og den andre er relevansargumenter (Brodersen, Bråten, Reiersgaard, Slethei & Ågotnes. 2007, s.29-30).

Holdbarhetsargument er de påstandene taleren basere sitt synspunkt på, disse påstandene må være sanne eller ha sannsynlighetsovervekt, altså må det være større sannsynlighet for at de er sanne enn usanne. Det vil oppleves som uetisk dersom taleren dikter opp argumenter for å gjøre deres påstand mer relevant og overbevisende. Holdbarhetsargumentene skal derfor beskrive faktiske tilfeller. Disse type argumenter skal forankres i virkeligheten, og det er vanlig å kalle dem belegg. Når en bruker holdbarhetsargumenter vil synspunktet bindes i noe virkelig og fokuset vil gå fra taleren til de fakta og dokumentasjonene som ligger til grunn for argumentet (Brodersen, et al. 2007, s.29-30).

Holdbarhetsargumentene må ha sannsynlighetsovervekt, og det kan på bakgrunn av dette virke som at de gir grunnlag for at publikum skal tilslutte seg til talerens synspunkt

(Brodersen et al. 2007, s.30-33). Dette er ikke tilfellet da der må være en forbindelse mellom synspunktet og holdbarhetsargumenter. Det er liten vits i et holdbarhetsargument som er virkelig dersom det ikke er relevans i påstanden som er gitt. Relevansargument forbinder holdbarhetsargumentet og synspunktet. Relevansargumenter skal sørge for at det er en relevant sammenkobling, og vil ikke nødvendigvis gjøre holdbarhetsargumentet noe sikrere, men heller vise hvorfor det er relevant (Brodersen et al. 2007, s.30-33).

Relevansargumenter vil gjennom argumentets fakta sikre at publikum er overbevist om at påstanden til taleren er sannsynlig. Disse type argumenter må altså være troverdig for publikum. For at argumentet til taleren skal få aksept må det både inneholde holdbarhetsargumenter som er relevante og som har sannsynlighetsovervekt. Argumentet må også inneholde relevansargumenter som er akseptert (av seg selv), og det må passe til det gitte holdbarhetsargumentet (Brodersen et al. 2007, s.30-33).

For at et argument skal regnes som fullstendig må det både inneholde påstand, belegg og hjemmel. Påstand er det taleren ønsker å få tilslutning til, mens belegget (holdbarhetsargumentet) er begrunnelsen for påstanden. Talerens påstand kan være omstridt, men belegget må regnes som noe troverdig, det er noe publikum skal ha enighet om. Om belegget virker omstridt i seg selv vil dette betraktes som en ny påstand og da må man ha et ytterligere belegg. Hjemmelen begrunner hvorfor dette belegget gir aksept for påstanden (Bratberg 2017, s.142-145). Som vi ser er belegg i enkelte tilfeller også kalt for holdbarhetsargumenter, og hjemmel kan forståes som relevansargumenter. Videre i oppgaven vil jeg referer til disse begrepene som holdbarhetsargumenter og relevansargumenter.

Gjennom en argumentasjonsanalyse forsøker man å analysere argumentets oppbygning for å kunne fastslå om argumentet er holderbart eller ikke, og eventuelt på hvilke premisser (Bratberg 2017, s.134). Når en taler kommer med en påstand vil ikke dette automatisk aksepteres for publikum. Dersom publikum tviler på talerens påstand bør dette støttet opp av noe publikum godtar. Da vil påstanden være mer akseptabel og forståelig for publikum (Brodersen et al. 2007, s.27-28).

Et argument kan også være tvingende, og blir da kalt for et gyldig argument (Nielsen 2011, s.52-53). Et argument som tvinger betyr at dersom du tidligere har godtatt argumentets begrunnelser som sanne, vil du også være nødt til å anta at konklusjon for dette argumentet er sant, selv om konklusjon går imot dine interesser (Nielsen 2011, s.52-53). Det er også noe

som heter logisk tvang i språket, med dette menes at troverdigheten fra en påstand kan overføres til en annen påstand (Brodersen et al. 2007, s.28).

I en argumentasjonsanalyse vil det være vanskelig å kritisere synspunktet da en både kan være enig og uenig i synspunktet som taleren legger frem. Det å uttrykke sin påstand og mening er et privilegium man har, uansett om andre er enig eller ikke. Det vil være lettere å kritisere hvordan synspunkter er presentert og om det inneholder holdbarhetsargument og relevansargument, enn å kritisere selve synspunktet (Brodersen et al. 2007, s.41-42).

Det er mye informasjon å innhente fra en analyse av argumentasjon, men den sier ikke noe konkret om hvordan forfatterens budskap er fremstilt. Der finnes en rekke ulike egenskaper som kan tas i bruk for å påvirke publikum til å tilslutte seg det gitte synspunktet (Brodersen et al. 2007, s.47). Gjennom argumentasjonsanalyse vil man oppdage talerens logikk for en gitt påstand (Bratberg 2017, s.142-145). Der finnes også andre virkemidler for å overbevise publikum om at deres synspunkt er mer troverdig enn andre. I neste delkapittel vil jeg nærmere gå inn på disse.

4.3 Retorikk

Som presentert over dreier argumenter seg om å overbevise. Retorikken handler også om å overbevise, men den påvirker mer i gjennom fremstillingen av argumentasjonene (Brodersen et al. 2007, s.52). Når en studerer retorikken i et argument forsøker man å se nærmere på hvilke språkbruk som er brukt og hvordan budskapet i et argument er formet eller fremført på, og på hvilke vilkår argumentet vinner frem (Bratberg 2017, s.128-130).

Gjennom retoriske virkemidler vil man kunne fremstille budskapet i argumentasjonen slik at det vekker interesse og forståelse hos publikum. De retoriske virkemidlene etos, patos og logos brukes for å påvirke publikum til å tilslutte seg det synspunktet eller budskapet som blir presentert (Brodersen et al. 2007, s.47). Gjennom å analysere de retoriske virkemidlene i et argument vil man klare å avdekke hva som gjør at argumentet lykkes eller mislykkes i å påvirke sitt publikum i ønsket retning (Bratberg 2017, s.128-130).

4.3.1 Etos

Når du hører noen fremfører et argument, eller når du leser en tekst så vil det du vet om forfatteren fra før påvirke hvordan du oppfatter synspunktet og budskapet i det som blir sagt eller lest (Brodersen et al. 2007, s.48-50). Etos handler om hvordan troverdigheten og

overbevisningskraften til aktøren etableres enten i eller utenfor teksten. Publikums oppfatning av talerens karakter vil påvirke hvor mottakelig de er for budskapet som gis. Dersom publikum er mindre skeptisk til talerens etos så vil de ha lettere for å tro på det som sies, og motsatt. Dersom taleren viser god forståelse av en sak vil publikum lettere tro på det aktøren legger frem og tilslutte seg deres synspunkt. Dette vil igjen styrke troverdigheten til taleren, og i et møte med denne taleren i en annen sammenheng vil publikum også påvirkes av tidligere inntrykk de har gjort seg av taleren (Brodersen et al. 2007, s.48-51).

Etos kan styrkes eller svekkes gjennom fremføringen av et argument, da det handler om publikums inntrykk. Om publikum får et dårlig inntrykk av fremføringen til en taler de tidligere har vist troverdighet til, kan dette svekke troverdigheten til aktøren på nåværende tidspunkt. Selv om karakteren til taleren har vist seg å være stødig tidligere så kan fremføringen av et argument endre ens syn på taleren ved at de for eksempel ikke viser nok kompetanse (Bratberg 2017, s.130-131).

4.3.2 Patos

Patos er det retoriske virkemiddelet som viser til talerens følelser og kan med dette overbevise publikum. Gjennom å engasjere publikum følelsesmessig, vil taleren lettere få tilslutning til sitt synspunkt. Ved å bruke patos vekker man interesse og engasjement for budskapet man formidler, og dette kan være av avgjørende faktor for å få gjennomslag for sitt argument. Det vil ikke være manipulerende å bruke patos som virkemiddel i argumenter, men heller en god faktor for å vekke interesse blant publikumet (Bratberg 2017, s.132-133).

Ved å bruke patos som virkemiddel vil taleren appellere til bestemte følelser, oppfatninger og verdier hos publikumet (Brodersen et al. 2007, s.52). Hvordan budskapet i et argument oppfattes kan både bli påvirket gjennom en subjektiv tone eller en objektiv tone. Gjennom en mer objektiv tone vil publikum kunne få inntrykk av at det som beskrives i argumentet er fakta. En mer subjektiv tone vil i motsetning kunne skape et inntrykk av at argumentet handler om forfatterens oppfatning av saken. Hvorvidt publikum blir mer påvirket av en objektiv tone enn ved en subjektiv tone vil avhenge av sjangeren til teksten (Brodersen et al. 2007, s.52).

Publikum vil også bli påvirket gjennom måten argumentet er fremført eller skrevet på, der en hyppig bruk av «jeg» eller «vi» vil kunne påvirke om publikum føler seg inkludert eller ikke (Brodersen et al. 2007, s.55). Bruk av retoriske spørsmål i argumentet eller bruk av en

«ovenfra-og ned» tone vil være andre elementer som også kan ha effekt på hvordan publikum mottar og tolker argumentet (Brodersen et al. 2007, s.55).

4.3.3 Logos

Dersom publikum tilslutter seg til talerens synspunkt vil dette først skje gjennom begrunnelsen av budskapet. Det er dette som er argumentets logos, et virkemiddel som er avgjørende for om publikum vil ha tiltro til talerens synspunkt eller ikke. Av de tre retoriske virkemidlene som er gjennomgått til nå, er det logos som har mest sentral funksjon (Bratberg 2017, s.133-134). Vi kan si at gjennom argumentasjonsanalysen behandler vi også argumentets logos, som består av tre deler; hovedsynspunktet, holdbarhetsargumenter og relevansargumenter. Gjennom å analysere disse vil en også kunne si noe om argumentets logos (Brodersen et al. 2007, s.56).

4.3.4 Retorikkens gjensidighet

De tre retoriske virkemidlene som er nevnt ovenfor vil utfylle hverandre, og en kan dermed ikke si om det ene virkemiddelet er bedre enn det andre. I argumenter vil man kunne se hvilke av disse virkemidlene som dominerer, og kan gjennom dette finne hva som vipper publikumet over på talerens side eller ikke. Et argument vil ha større sannsynlighet for gjennomslag hos publikum dersom både etos, patos og logos er tilstedeværende (Bratberg 2017, s.135).

Når man skal vurdere argumentets retoriske virkemidler så vil man vurdere dens påvirkning, altså om publikum blir overbevist om saken eller budskapet. Summen av de tre retoriske virkemidlene vil utgjøre publikums oppfatning og bedømmelse av argumentet. Dersom etos, patos og logos utfyller hverandre vil dette være av avgjørende faktor for hvordan talerens sak og framstilling blir mottatt (Brodersen et al. 2007, s.61).

4.4 Utvalg

For en videre analyse var jeg nødt til å finne dokumenter som var egnet til mitt forskningsprosjekt. Jeg startet blant annet med å søke på Atekst Retriever og google etter relevante artikler som omhandle sammenslåing. Her brukte jeg søkerord slik som: «for sammenslåing», «mot sammenslåing», «Sammenslåing Finnmark og Troms», «sammenslåingsprosessen» osv. Jeg fant en rekke relevante og nyttige dokumenter som kunne anvendes videre i mitt prosjekt.

Det var mye relevant informasjon i de ulike dokumentene, men jeg var her ut etter argumenter for og imot sammenslåingen mellom Troms og Finnmark. Dette var altså kriterier dokumentene måtte inneholde for å kunne være av relevans til min mastergradsoppgave. Da jeg startet analysen av de ulike dokumentene gjorde jeg et viktig funn vedrørende argumentene som ville være avgjørende for mitt arbeid videre. Jeg oppdaget her at det ikke bare var forskjeller i argumentene til de som var for og imot sammenslåingen, men om personene var fra Finnmark eller ikke spilte også en rolle for hvordan de argumenterte. Det var med andre ord av betydning om de hadde tilknytning til fylket eller ikke. På bakgrunn av dette funnet, kom jeg frem til en firefeltstabell med fire kategorier, hvor jeg skilte mellom eksterne personer for sammenslåing, eksterne personer mot sammenslåing, finnmarkinger for sammenslåing og finnmarkinger mot sammenslåing.

Deretter sikret jeg meg dokumenter som representerte alle fire felt. Jeg brukte noen av de samme søkeordene, men gikk også til andre aviser og ikke bare lokalaviser fra Finnmark. Det startet med at jeg søkte på ulike plattformer slik som Atekst Retriever og google, gjennom dette fant jeg ulike artikler, debattinnlegg og video som var relevant til prosjektet. Det var ofte linker på disse sidene til andre lignende innlegg eller artikler. Dersom disse artiklene eller innleggene så ut til å være av interesse gikk jeg inn på disse og kunne ofte finne nye dokumenter som var relevant. Dette kan sammenlignes med det som kalles for snøballmetoden jmf. Thagaard (2013). Dette er en metode hvor man kontakter informanter med de egenskapene som passer til sitt prosjekt, og videre spør dem om de vet av individer med tilsvarende egenskaper og karakteristikk som også kan være relevant til prosjektet (Thagaard 2013, s.61-62).

Etter å ha funnet en del med dokumenter begynte jeg å sortere disse ut fra kriteriene. Jeg hadde nå sortert alle dokumentene på en systematisk og ryddig måte, det var nå tid for å velge ut hvilke av disse skulle bli representert i oppgaven. Etter å ha sett alle argumentene i de fire ulike feltene oppdaget jeg at flere av argumentene var nokså like bare presentert av forskjellige personer. Jeg forsøkte å velge ulike argumenter slik at et mer mangfoldig bilde av debatten skulle bli representert gjennom prosjektet. På grunn av oppgavens omfang kunne jeg ikke her presentere alle argumentene, men så at andre argumenter (som ikke er presentert her) ikke gav noen annen vinkel eller forståelse av fenomenet.

Jeg nevnte i kapittel 4.1 *Dokumentanalyse* at dokumenter vil i denne oppgaven både bestå av avisartikler, debattinnlegg og video. Dette representerer de ulike kildene av argumentene, og

det er viktig å huske på at kilder som er anvendt kan spille inn på måten argumentet er presentert. I debattinnlegg og gjerne i video vil argumentene være godt bearbeidet, skrevet og presenter av aktøren selv. De vil derfor kunne ha en bedre oppbygning av argumentasjon enn avisartikler som en journalist har skrevet. Det er dessuten tenkelig at i en avisartikkel vil journalistens tolkning og mening kunne påvirke hvordan argumentet blir presentert i media.

Noen av argumentene er presenter som utdrag fra deres opprinnelige form da de er for lange til å gjengi i deres fulle kontekst. Argumentene vil først bli presentert i analysekapittelet, men deres mer omfattende form og kilde vil bli lagt til som vedlegg i mastergradsoppgaven. Der henvises de som «dokument x» hvor «Argument: Monica Mæland (dokument 1)» vil bli henvist som *dokument 1*, «Argument: Monica Mæland (dokument 2)» vil bli henvist som *dokument 2*, osv.

4.5 Generalisering

Halkier presenterer tre forskjellige måter og generaliser data på, der hun deriblant redegjør for en metode hun kaller for «ideal-typologizing». I denne metoden koder man datamaterialer slik at beskrivelsene og karakteristikene av materialet er begrenset. Det vil si at hver av de ulike beskrivelsene har egne tilhørende kategorier. Hver av disse kategoriene representerer altså en type av det samlede datamaterialet. Det er viktig her at beskrivelsene av de ulike kategoriene er relevante til prosjektets problemstilling (Halkier 2011, s.790-792). Dette kan sammenlignes med måten jeg har organisert oppgavens datamateriale på. Jeg har delt materialet i fire felt, hvor hver av disse feltene har ulike beskrivelser og karakteristikk. Jeg skiller her mellom finnmarkinger for og imot sammenslåing, og eksterne personer for og imot sammenslåing. Dette vil igjen si at beskrivelsen av kategoriene mine også er relevante til prosjektets overordnet problemstilling.

Når man generaliserer analytisk bruker man teoretisk konsept for å gjøre kategoriene til det spesifikke tilfellet man studerer (Kvale 1996, s.233 jf. Halkier 2001, s.788). Generalisering skal verken universaliseres eller produsere stabile representasjoner, men heller uforutsigbare og ustabile representasjoner (Søndergaard 2002, jf. Halkier 2001, s.788). Det er vanskelig å si hvordan man spesifikt skal produsere analytiske generaliseringer av kvalitative empiriske materialer, men der er særlig to faktorer man må ta hensyn til for at det skal være mulig. Det første er at når en skal generalisere i kvalitative studier må det være mer spesifikk og kontekstbundet, med andre ord må en produsere kontekstuelle karakteristikk. Den andre faktoren man må ta hensyn til er at generalisering i kvalitative studier skal forsøke å

representere dynamikken, konflikten og kompleksiteten som oppstår ved ulike overlappende sammenhenger i forhold til disse konseptene (Halkier 2011, s.787-788).

Funnene i denne oppgaven kan ansees som generaliserbare da empirien er delt i fire beskrivende kategorier som ikke bare representerer det samlede datamateriale men også er relevant til den overordnet problemstilling. De fire kategoriene er både spesifikke og kontekstbundet, og de representerer dynamikken som oppstår ved ulike sammenhenger i henhold til disse konseptene. Da kategoriene i denne oppgaven er så beskrivende vil dataen som er funnet kunne ansees som generaliserbare.

4.6 Ethiske retningslinjer

Når man driver på med dokumentanalyse er det noen viktige elementer man må tenke på (Kjeldstadli 1997, s.210-211). Det er flere faktorer som vil kunne spille inn på forskningsprosjektet, blant annet vil det være av betydning når i en prosess de angitte dokumentene er hentet. Om dokumentene er hentet fra de første filosoferingene rundt en prosess eller om det dreier seg om endelige vedtak eller forslag til handlingsplan, vil kunne påvirke prosjektet. Det er også viktig å tenke på om alle parter er representert i et prosjekt. Studerer man en sak hvor flere parter er involvert så må man skaffe seg materiale fra alle parter, og la hver part være representert av egen framstilling og ikke mostanders framstilling (Kjeldstadli 1997, s.210-211)

Dersom en henter dokumenter fra aviser er det viktig å tenke på at slike artikler er skrevet av journalister (Kjeldstadli 1997, s.214 -216) Disse journalistene kan mangle oversikt over en sak, samt informasjon. Det er ikke alltid at de som skriver artiklene har tilstrekkelig kunnskap om saken det skrives om. Nyhetsartikler vil dessuten tape verdi når de blir liggende for lenge. Opplysninger vil kunne være ufullstendige dersom artikkelen er fra eldre tid. Et annet dilemma en må ta til vurdering er hvem avisene representerer. Da aviser kan bli brukt for å uttrykke meninger, er det nødvendig å se hvem avisen skal presentere. Dersom avisene er laget for å selge eller om det er en partiavis vil være av betydning i et forskningsprosjekt slik som dette (Kjeldstadli 1997, s.214-216).

4.6.1 Reliabilitet og validitet

Silverman (2011, s.360-370, referert i Thagaard 2013) mener at i en vurdering av et forskningsprosjekt vil troverdigheten være betydningsfull. Videre sier han at når man

diskutere forskningens troverdighet vil begrepene reliabilitet og validitet være sentrale (Thagaard 2013, s.201-202).

Begrepet om validitet er knyttet til forskningens gyldighet (Thagaard 2013, s.23). Der skilles mellom intern validitet og ekstern validitet. Intern validitet i kvalitative prosjekter handler om at forskeren må vise at deres funn og tolkning er troverdig for det som blir forsket på. Ekstern validitet i kvalitative forskningsprosjekter dreier seg om overførbarhet, der forskere må gi en tilstrekkelig beskrivelse av studiet slik at leseren kan avgjøre hvorvidt prosjektet er overførbart (Davis 1992, s.605-606).

Begrepet reliabilitet dreier seg om hvorvidt det utførte forskningsprosjektet kan ansees å være pålitelig og tillitsfullt. Et kontrollspørsmål man som forsker kan stille seg for å sjekke om prosjektet har reliabilitet, er hvorvidt en annen forsker vil komme fram til samme resultat ved bruk av samme metode og data som en selv (Thagaard 2013, s.201-202).

I denne mastergradsoppgave er det en nøye gjennomgang både av hva oppgaven vil dreie seg om og hvilken teori og metode som er anvendt. Dette vil gjøre det lettere for leserne å avgjøre om mitt forskningsprosjekt er overførbart til deres behov. Jeg viser dessuten også valid gjennom bruk av gode sitater og jeg undersøker det jeg faktisk sier jeg skal undersøke. Dette gjør jeg med bruk av relevant teori og empiri, og har samtidig tatt i betraktning etiske dilemmaer som kan være relevant for min studie. Oppgavens reliabilitet vises gjennom grundig og tilstrekkelig arbeid. Hvorvidt andre vil komme fram til samme resultat som jeg gjør her vil preges av en rekke faktorer. Det er tenkelig at andre kan tolke den presenterte dataen annerledes enn det jeg har gjort. Slik Prior (2003, s.2-4) redegjorde for så vil dokumenter både kunne forbrukes og tolkes på ulik måte. Om andre forskere vil tolke dokumentene på lik måte som meg vil derfor kunne variere.

4.6.2 Min posisjon i debatten om Finnmark

Når en skal gjennomføre et forskningsprosjekt må en reflektere over forskerens posisjon til fenomenet som skal studeres (Thagaard 2013, s.206-207). Forskeren kan enten være innenfor eller utenforstående til det miljøet som skal studeres, og det kan både føre med positive og negative konsekvenser. Ved å være innenfor et miljø vil forskeren ha et godt grunnlag for å forstå de fenomenene som undersøkes, men kan samtidig overse viktige funn dersom de ikke samsvarer med egne erfaringer og meninger. De erfaringene en forsker har innenfor et miljø

vil kunne påvirke forståelsen forskeren kommer fram til, og tolkningen av prosjektet vil kunne utvikles i samsvar med egne meninger og erfaringer (Thagaard 2013, s.206-207).

I denne mastergradsoppgaven skal jeg ikke kritisere synspunktene isolert, men heller se på argumentets innhold av holdbarhetsargument og relevansargument, samt bruk av etos, patos og logos. Dette tror jeg vil være positivt når jeg videre går ut i prosjektet, da det vil være lettere for meg å være nøytral når det ikke handler om å overbevise hvilken posisjon har bedre argumentere enn andre, men heller å se om man gjennom disse argumentene kan forstå Finnmarks frustrasjon.

Som finnmarking vil min posisjon innenfor feltet ikke vær nøytral, og jeg vil helt klart kunne være påvirket av egne meninger. Sammenslåingsdebatten har vært en omstridt og lang debatt, og som alle andre finnmarkinger har også jeg mine meninger om sammenslåingen og prosessen bak. Dette er noe jeg som forsker må ta i betraktning i mitt prosjekt. Debatten ligger nært hjertet, og jeg blir nødt til å gå ut i prosjektet med friske og nøytrale øyner. Hensikten med denne mastergradsoppgaven er ikke fremme mine meninger, men heller vise til forskjellige argumenter, å se på hvordan ulike grupper argumenter. Mine følelser og meninger om fylket og debatten er noe jeg kontinuerlig har jobbet med i løpet av prosjektet.

Da hensikten med oppgaven ikke er å forkaste noen argumenter og beholde andre, men heller å analysere måten de forskjellige posisjonene argumenterer, så vil min posisjon i debatten kanskje ikke ha like stor betydning. I kapittel 3.2.1 *Argumentasjonsanalyse*, ble det referert til Brodersen et al. (2007, s.41-42) som nevnte at å uttrykke sitt synspunkt er et privilegium, uansett om man er enig i synspunktet som legges frem eller ikke. Det vil derfor være lettere å kritisere hvordan synspunktet er presentert og dets innhold, enn å kritisere synspunktet isolert (Brodersen et al. 2007, s.41-42). Det er dette jeg videre i oppgaven vil gjøre, analysere argumentenes innhold og ikke hvorvidt synspunktet deres er av interesse eller ikke.

5 Presentasjon og analyse av det empiriske materialet

Som nevnt over i metodekapittelet fant jeg ut gjennom min analyse at argumentene kunne skilles i fire kategorier og ikke to som jeg opprinnelig tenkte. Jeg oppdaget at det ikke bare var forskjeller i argumentene for eller imot sammenslåingen, men at der også hadde betydning om de som argumenterte hadde tilknytning til Finnmark eller ikke. På bakgrunn av dette funnet delte jeg inn empirien i en firefeltstabell. De fire feltene består av; (1) finnmarkinger for sammenslåing, som vil si de finnmarkingene som er for at fylket skal slås sammen med Troms. Andre kategorien er (2) finnmarkinger mot sammenslåing, som er de finnmarkingene som er imot at fylket skal slås sammen med Troms. Tredje kategori består av (3) eksterne personer for sammenslåing, altså de personene som ikke er fra Finnmark og vil at fylket skal slås sammen med Troms. Fjerde kategori er (4) eksterne personer mot sammenslåing, altså de som ikke er fra Finnmark fylke og mener at fylket ikke bør slås sammen med Troms.

ARGUMENTER

	FOR SAMMENSLÅING	MOT SAMMENSLÅING
FINNMARKINGER	(1) Finnmarkinger for sammenslåing	(2) Finnmarkinger mot sammenslåing
EKSTERNE	(3) Eksterne personer for sammenslåing	(4) Eksterne personer mot sammenslåing

Figur 1: Firefeltstabell av argumentene.

Firefeltstabellen ble utgangspunktet for min analyse. Etter at jeg oppdaget at forskjellene i argumentene kunne deles i fire, ble jeg interessert i hvilke av gruppene argumenterte likt, eller hvem de allierte seg med. På bakgrunn av den overordnet problemstilling; *Kan man gjennom et utvalg av argumenter i sammenslåingsdebatten bedre forstå den store motstanden og frustrasjon Finnmark har vist til fylkets sammenslåing med Troms?* vil jeg gjennom

argumentene forsøke å forstå sammenslåingsprosessen. Det blir dermed nødvendig å se nærmere på argumentene i seg selv, og hvordan disse fire gruppene argumenterer.

Jeg vil her se nærmere på de ulike argumentene, se om det er noe som skiller de fire feltene fra hverandre og hva som kjennetegner hver enkelt felt. Jeg vil presentere de ulike argumentene, samtidig som jeg foretar en analyse av dem på bakgrunn av det som ble presentert i metodekapittelet. Jeg vil både se på argumentene i seg selv og hvorvidt de klarer å overbevise publikum. Jeg vil også se om det er brukt retoriske virkemidler slik som etos, patos og logos. Etter hvert delkapittel vil jeg til slutt oppsummere om der fantes noen felles trekk ved det gitte feltet.

På grunn av oppgavens omfang vil det være vanskelig å gjengi alle argumentene i sin helhet da noen av argumentene er lange og sammensatte. Jeg vil heller her gjengi noen relevante utklipp fra de litt lange argumenter, samt gjengi de argumentene som er korte i sin helhetlige form. Alle argumentene vil være tilgjengelig i vedlegg av oppgaven, hvor en kan finne argumentet i mer en omfattende form, samt deres kilde. I feltene *eksterne for sammenslåing*, samt i feltet *finnmarkinger for sammenslåing* vil argumentene være så korte at de kan bli gitt i full tekst. I de to resterende felt vil derimot noen av argumentene være for lange til å gjengi, så de vil bli representert gjennom relevante utklipp fra argumentet.

5.1 Eksterne personer for sammenslåing

5.1.1 Argument: Monica Mæland (dokument 1)

«Livene våre har endret seg dramatisk de siste 50 årene. Er det da noen grunn til at fylkeskommunene ikke skal endre seg når resten av verden har gjort det» (Dokument 1).

Monica Mæland er ofte nevnt i sammenslåingsdebatten, og er en av de eksterne personene som er for en sammenslåing mellom de to nordligste fylkene. Hun har derfor kommet med flere argumenter, og i et av argumentene kan hun fortelle at livene vår har endret seg drastisk de siste 50 årene, og stiller spørsmål ved hvorfor fylkeskommunene ikke skal endre seg når resten av verden har gjort det. Det er svært få som tviler på at verden har endret seg de siste 50 årene, da vi er under konstant endring. Derfor vil dette holdbarhetsargument uttrykke noe som er fakta, eller iallfall en påstand som har sannsynligovervekt.

Selv om det inneholder et holdbarhetsargument som fremstiller en påstand med sannsynlighetsovervekt, betyr ikke det at vi godtar dette som et fullstendig argument og at vi

gjennom dette utsagnet tilslutter oss hennes synspunkt. Som det ble redegjort for tidligere av Brodersen et al. (2007, s.30-33) så må holdbarhetsargumentene, selv om det er argumenter som har sannsynlighetsovervekt, også være relevante. Relevansargumenter skal også kunne sørge for at den fakta vi blir fremstilt skal kunne brukes til å vise publikum at holdbarhetsargumentet er relevant for synspunktet (Brodersen et al. 2007, s.30-33). Det viser kanskje ikke umiddelbar og nøyaktig relevans til hvorfor akkurat Finnmark bør sammenslåes med Troms. Det kan for noen derfor oppleves som noe problematisk å skulle tilslutte seg hennes synspunkt gjennom dette argumentet.

5.1.2 Argument: Monica Mæland (dokument 2)

«*[Finnmark] strever med å få folk til å bo der*» (Dokument 2).

Dette er et annet argument Monica Mæland har brukt for at sammenslåingen burde finne sted. I metodekapittelet ble det redegjort for at argumentene må være så sikre som mulig, og at holdbarhetsargumentet som blir lagt frem skal binde fast et synspunkt i noe virkelig (Brodersen et al. 2007, s.29-30). Om Finnmark faktisk strever med å få folk til å bo der er ikke undersøkt noe nærmere her. I denne sammenheng vil denne påstanden ansees som korrekt da denne oppgaven ikke har som hensikt å undersøke om utsagnene til de enkelte er sanne eller ikke. Holdbarhetsargumentene skal beskrive noe som faktisk foreligger utenfor teksten, og at det vil være forskningsetisk svært problematisk dersom taleren dikter opp argumenter for å gjøre sitt synspunkt mer overbevisende (Brodersen et al. 2007, s.29-30). Jeg vil derfor anta at dette argumentet, og alle argumenter utover er forankret i virkeligheten og ikke oppdiktet.

Det er tenkelig at publikum tilslutter seg hennes synspunkt, da hun argumenterer ved buk av negative problematikker i fylket. Dette fordi publikum muligens vil tenke at gjennom sammenslåing vil slike problemer minskes. Det er også tenkelig at publikum ikke vil finne dette argumentet relevant da hun ikke sier konkret hvordan en sammenslåing med Troms vil få flere til å bosette seg i Finnmark. Det nye storfylket vil helt klart ha flere innbyggere, men hvordan løses bosettingsstrukturen i Finnmark gjennom en sammenslåing?

5.1.3 Argument: Monica Mæland (dokument 3)

«*Dere strever med frafall i videregående skole, dere strever med skoleresultater*» (Dokument 3).

Publikum har kanskje ikke satte seg inn i alle detaljer om Finnmark eller de har kanskje ikke tilstrekkelig informasjon om fylket, og vil kanskje her være usikker om Mælands argument er forankret i virkeligheten eller ikke. Mæland er dog en velkjent høyrepolitiker, og vil gjennom sin etos, altså gjennom hennes karakter kunne skape en større troverdighet til det hun sier enn ukjente personer kan. Publikum vil kanskje ha en større tiltro til at en politiker vil ha tilstrekkelig kunnskap om temaet og derfor også lettere godta hennes påstander og synspunkt.

Argumentet kan også sees å være noe relevant for hovedsynspunktet. Det er viktig å huske på at Mæland forsøker å overbevise publikum at sammenslåingen bør finne sted. Hun vil nok derfor vise til problematikken rundt Finnmark fylke slik at publikum skal tilslutte seg hennes syn om at gjennom en sammenslåing med Troms vil fylket bli større og mer robust, og at Finnmark vil tjene på dette.

5.1.4 Argument: Målfrid Baik (dokument 4)

«Folk flytter i veldig stor grad til urbane strøk. Det handler om å stå tettere i lag, dette gjelder landegrenser, fylkesgrenser og kommunegrenser. Baik viser til byen Oulo i Finland - som søker samarbeid på hele Nordkalotten. For næringslivet vil samarbeid og sammenslåing være en fordel, i følge henne» (Dokument 4).

Holdbarhetsargumentet er her forankrer i noe virkelig, eller iallfall noe som har sannsynlighetsovervekt. Det er nok mer sannhet i påstanden om at folk flytter til urbane strøk enn at det er usant. Baik kommer også med relevansargument her da hun viser til en by i Finland og viser til hvordan de vil samarbeide med Nordkalotten. Hun avslutter med at næringslivet vil ha en fordel ved samarbeid og sammenslåing, som igjen viser til hvordan holdbarhetsargumentet er relevant for synspunktet.

5.1.5 Argument: Målfrid Baik (dokument 5)

«Aktører som vil etablere seg må forholde seg til flere fylkesgrenser, kommunegrenser og regionale, statlige institusjoner. Dette er en hemsko for bedrifter da det blir byråkrati og lang behandlingstid i flere sammenhenger» (Dokument 5).

Som i argumentet til Baik over forankrer hun også her holdbarhetsargumentet i noe virkelig. Det er helt klart at gjennom sammenslåing vil Norge ha færre fylkesgrenser enn det de har hatt tidligere. Dette blir et gyldig argument, altså et argument som tvinger. Dette er fordi at de fleste har antatt at det er sant at Norges fylkesgrenser er mange, derfor må de også anta at konklusjon er sann, altså at gjennom en sammenslåing så vil det være mindre fylkesgrenser å

forholde seg til. Baik kommer også her med relevansargument da hun viser hvordan bedrifter vil oppleve ulemper dersom fylkesgrensene bevares slik som de er i dag.

5.1.6 Oppsummering: Eksterne personer for sammenslåing

Som en kan se fra de gjennomgåtte argumentene så brukes det ofte negative trekk ved Finnmark for å overbevise publikum til hvorfor de bør sammenslåes med Troms. Slik når Mæland bruker frafall i skoler og at finnmarkinger strever med å få folk til å bo der i sin beskrivelse av Finnmark. Dette er kanskje noe publikum tenker vil kunne løses gjennom sammenslåing. Det er tenkelig at dersom publikum gang på gang blir vist de negative sidene ved fylket, så vil de også til slutt tenke at fylket bare kan bli bedre ved sammenslåing, og iallfall ikke verre. De forsøker også å overbevise sitt publikum gjennom logikk, heller enn følelser. De kommer med flere påstander som vil være vanskelig for publikum å motsi, slik som argumentet til Mæland; «*livene våre har endret seg dramatisk de siste 50 årene*» (dokument 1), og argumentet til Baik; «*Folk flytter i veldig stor grad til urbane strøk [...]*» (dokument 4). Dette er noe publikum ikke kan krangle på da det er forankret i virkeligheten, og vil derfor også kanskje være letter for publikum å tilslutte seg den logikken.

5.2 Finnmarkinger for sammenslåing

5.2.1 Argument: Reidar Nilsen (dokument 6)

«*Vi får ta del i et universitet. Skoleungdom i Troms og Finnmark får et bredere utvalg å velge i videregående skoletilbud*» (Dokument 6).

Nilsen begrunner her at sammenslåing bør finne sted på grunn av at Finnmark da får ta del i et universitet, og at ungdommen da får et bedre utvalg i skoletilbud. I metodekapittelet ble det presentert at holdbarhetsargumenter ofte kalles belegg da det er en metafor som skal understreke viktigheten av å forankre synspunktet i noe virkelig (Brodersen et al. 2007, s.29-30). Nilsen har forankret sin mening i noe virkelig her, for det er helt klart at når Finnmark og Troms blir en felles region, så vil også de ta del i samme universitet. Det kan derimot også oppleves å være misvisende argumentet Nilsen kommer med her, da Finnmark allerede får ta del av universitet siden Norges Arktiske Universitet også har flere campus i Finnmark. Så selv om det ikke blir sammenslåing så vil finnmarkingene ta del i et universitet med Troms. Dette er noe kanskje de aller fleste vet, iallfall de som er nordfra. Artikkelen argumentet er hentet fra er skrevet i 2018, og det kan derfor oppfattes at Nilsen ikke har tilstrekkelig informasjon vedrørende fylket, til tross for at han selv er finnmarking.

I metodekapittelet siterte jeg Nielsen (2011, s.52-53) som sa at dersom man en gang har antatt at begrunnelsene i et argument er sanne så er man også nødt til å anta at konklusjon er sann, selv om denne konklusjon går mot egen interesse (Nielsen 2011, s.52-53). Reidar Nilsen sier i argumentet sitt at «*Skoleungdom i Troms og Finnmark får et bedre utvalg å velge videregående skoletilbud*». Det er ingen tvil om at dersom sammenslåing finner sted vil fylket bli større, og det vil dermed også være flere skoler i storfylket enn om fylkene stod alene. Derfor vil en måtte godta at ved en sammenslåing så vil en få flere skoletilbud i det nye fylket.

5.2.2 Argument: Reidar Nilsen (dokument 7)

«*Finnmarkinger kan si at de har et eget universitetssykehus, kun flyreise unna*» (Dokument 7).

Nilsen forankret også her sin mening i noe virkelig, da det er helt tydelig at når Finnmark og Troms blir en felles region så vil også Finnmark kunne si at de har et universitetssykehus. Dette er også et tvingende argument slik som argumentet over. Det at Troms har et universitetssykehus er fakta, det er noe som er allment kjent. Derfor kan heller ikke de som er i posisjonen *mot sammenslåing* benekte dette argumentet, dersom de tidligere har godtatt at Troms har et universitetssykehus. Denne begrunnelsen tvinger publikumet til å godta at konklusjon også er sann, selv om denne konklusjon går mot egen interesse.

5.2.3 Argument: Marianne Haukland (dokument 8)

«*Finnmarkinger har flere hull i tennene*» (Dokument 8).

I metodekapittelet ble Bratberg (2017, s.142-145) presentert, og det ble avklart at påstanden i seg selv kan være omstridt, men at holdbarhetsargumentet skal kunne aksepteres som troverdig og noe det er enighet om. Dersom dette også opplevdes som omstridt, vil det igjen bli betegnet som en ny påstand (Bratberg 2017, s.142-145). Holdbarhetsargumentet er her ikke noe som naturligvis vil aksepteres av alle, og det er heller ikke en selvfølge at det skal være enighet om dette hos de aller fleste. Noen vil kanskje kunne stille seg kritisk til denne påstanden fra Haukland.

Som nevnt tidligere er det ikke i denne oppgaven av hensikt å forske noe dypere om argumentene til de enkelte er sanne eller ikke. Det som derimot kan sies er at dette holdbarhetsargumentet kan oppleves som å ha sannsynlighetsovervekt, dette på bakgrunn av fylkets helseomdømme i media. Det vil ikke her være mulighet til å gå dypere inn på

helseomdømmet til fylket, men det er ingen hemmelighet at Finnmark fylke tidligere har blitt fremstilt i et negativt lys angående helsen for innbyggere i fylket. Dette kan igjen føre til at slike utsagn som Haukland kommer med her har større sjans for å få aksept enn at det oppleves som utroverdig uten at mottaker har undersøkt det grundigere.

I kapittelet tidligere forskning ble det dessuten presenter at tannhelsen blant barn og unge i fylker har forbedret seg de siste årene. Deriblant ble det presentert at Finnmark kun lå 9 prosent lavere enn landsgjennomsnittet over 12-åringer og 18-åringer uten karies (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.26-27). Dette er nok ikke noe alle vet, og de fleste vil nok tenke at det Haukland presenterer i argumentet er svært sannsynlig med tanke på helseomdømmet til fylket. Det vi derimot kan se er at selv om Finnmark ligger litt bak blant statistikken over tannhelse, så har slike tall forbedret seg de siste årene. Det er tenkelig at slike tall som presenter her, ikke er så betydelige at en på bakgrunn av disse må sammenslå fylket med Troms.

5.2.4 Argument: Marianne Haukland (dokument 9)

«Finnmarkinger har mindre sannsynlighet for å fullføre videregående skole» (Dokument 9).

Slik som argumentet til Haukland over, så kan også dette argumentet oppleves som noe omstridt. Akkurat slik som i forrige argument så er det ikke en selvfølge at *alle* vil akseptere dette holdbarhetsargumentet som fakta. Det er også i dette argument, med betraktning av Finnmarks omdømme, tenkelig at det Haukland sier her har større sannsynlighet for å få aksept av publikum enn at det oppleves som lite troverdig.

5.2.5 Argument: Claus Jørstad (dokument 10)

«Vi blir en større region med større gjennomslagskraft for de tingene som angår oss» (Dokument 10).

Jørstad forankrer her sin mening i noe virkelig da det er helt klart at ved en sammenslåing med de to nordligste fylkene, vil det bli en større region enn det det er i dag. Det er også tenkelig at den nye region vil få større gjennomslagskraft enn det de to fylkene hadde fått hver for seg. Et slikt argument er ikke en selvfølge at alle aksepterer, men slik vi har sett tidligere så kan det hende at også dette argumentet har en sannsynlighetsovervekt. Det er tenkelig at publikum vil tilslutte seg Jørstads synspunkt da det høres svært logisk ut at gjennom en større region (både i areal og innbyggertall) vil også mer påvirkningskraft følge med.

5.2.6 Oppsummering: Finnmarkinger for sammenslåing

Det vi kan se over er at finnmarkinger som argumenterer for sammenslåingen forsøker å få tilslutning til sin påstand mer gjennom logikk enn med bruk av følelser. De argumenter også gjerne ved bruk av argumenter som er faktabasert eller som har sannsynlighetsovervekt. Dette betyr ikke at alle vil tilslutte seg til argumentene, men at argumentene kommer med relevante påstander som enten er fakta eller påstander publikum lett kan tenke er troverdig.

Det en derimot kanskje mangler gjennom slike argumenter er hvordan en sammenslåing kan hjelpe noen av disse påstanden. For dersom det er slik at Finnmark sliter med frafall i skoler eller hull i tennene, hvordan kan det så løses annet enn at det blir utjevnet med Troms i en statistikk fra storfylket? Argumentene til denne posisjon er ganske logiske. Det er logisk slik som Jørstad sier at ved en sammenslåing så vil det nye fylket bli større. De argumentene Nilsen kommer med er også logisk da det er en selvfølge at gjennom en sammenslåing så vil Finnmark kunne si at de har universitetssykehus da dette er noe Troms allerede har.

Slike argumenter som både Nilsen og Jørstad kommer med er en selvfølge at vil skje, om de får publikum til å slutte seg til deres påstand gjennom disse argumentene er derimot uvisst. Det er tenkelig at selv om det er forankret i virkeligheten, så er det kanskje ikke et slikt argumentet som lokker de som allerede er uenige, for en «flyreise unna» til Tromsø er ofte ikke bare én flyreise unna.

5.3 Eksterne personer mot sammenslåing

5.3.1 Argument: Nils Aarsæther (dokument 11)

«Ved å slå sammen Troms og Finnmark så vil et befolkningssvakt fylke, Finnmark, komme sammen med et fylke som er dobbelt så stort. Dermed kan alle lett regne seg frem til hvilket av disse fylkene som vil komme til å bestemme i fremtiden. Ser på dette som et stort demokratiproblem. At 75 000 mennesker i Finnmark kan bli fratatt sin demokratisk rett til å ytre seg på vegne av sitt område og sin region, [...]» (Dokument 11).

Aarsæther kommer her med et argument som er forankret i virkeligheten. Det er nok ikke alle som vet om det er en overdrivelse eller faktum når han sier Troms er dobbelt så stort, men det er et argument som vil ha sannsynlighetsovervekt. Dette fordi de aller fleste vet at Finnmark er det minste fylket når det kommer til befolkningsstrukturen. Aarsæther kommer også her med relevansargument når han påpeker demokratiproblemet som vil oppstå ved

sammenslåing mellom disse to fylkene. Dette relevansargumentet viser hvordan det har med synspunktet å gjøre, da det viser til problematikken som kan oppstå ved en sammenslåing.

Dette kan også ansees for å være et gyldig argument, altså et argument som tvinger. Som vi leste om i metodekapittelet avklarte Brodersen et al. (2007, s.32-33) at i gyldige argumenter er det slik at dersom publikum en gang har antatt at begrunnelser er sanne så er man også nødt til å anta at konklusjon er sann (Brodersen et al. 2007, s.32-33). Alle som bor i Norge har nok en gang godtatt det faktumet at i et demokrati så er det flertallet som bestemmer. Dersom en har antatt at dette er sant, så vil begrunnelsen til Aarsæther operere som et tvingende argument. Dette fordi en også da må godta at konklusjon er sann. Konklusjon til Aarsæther er i denne sammenheng at gjennom en sammenslåing, vil Finnmark miste demokratisk makt da finnmarkinger vil være i mindretall. Publikum er tvunget til å godta den konklusjon da de vet at i et demokrati vil flertallet ha størst politisk innflytelse.

5.3.2 Argument: Nils Aarsæther (dokument 12)

«Ingen har så store areal å forvalte og passe på, ingen har så store avstander å forholde seg til, ingen ligge lengre vekk fra Oslo og de sentrale myndighetene, enn finnmarkingene. Derfor har det vært viktig at finnmarkingene kunne stemme på sitt eget fylkesting, slik at de sakene som angår Finnmark blir avgjort av representanter som finnmarkingene selv har valgt. Det blir derfor feil å gå bort fra denne ordningen nettopp fordi avstandene er så store, ressursene er så rike og viktige, arealene er så store. Det ville være små utsikter til at finnmarkingene kan bli herre i eget hus hvis de blir slått sammen med Troms» (Dokument 12).

Aarsæther forankrer også her sitt argument i virkeligheten. Alle vet at Finnmark er det største fylket i Norge når det kommer til areal, og de aller fleste vet nok at avstandene mellom kommunene er lange. Derfor ser publikum at Aarsæther har faktaopplysningene om fylket på plass. Det er tenkelig at han, gjennom å forankre argumentet i noe virkelig og noe velkjent, skaper mer troverdighet til konklusjonen.

Brodersen et al. (2007, s.28) presenterte en logisk tvang i språket, hvor troverdigheten overføres fra en påstand til en annen. Dette kan sees i Aarsæthers argument over, hvor han først presenterer en påstand *«Ingen har så store areal å forvalte og passe på, ingen har så store avstander å forholde seg til, ingen ligge lengre vekk fra Oslo [...]»*. Dette er noe publikum er tvunget til å godta da det er allment kjent at Finnmark er nordligst i landet, og derfor også lengst vekk fra Oslo. Det er også velkjent at Finnmark har et enormt areal, denne

påstand vil derfor være lett for publikum å godta da det er kunnskap de også kjenner til. Deretter presenterer han den andre påstanden «[...] Derfor har det vært viktig at finnmarkingene kunne stemme på sitt eget fylkesting [...]». Det er tenkelig at publikum også godtar denne påstanden da den er koblet opp mot den første påstanden. Det blir en slags logisk tvang i språket til argumentet hans hvor troverdighet overføres fra den ene påstand til den andre, og som igjen kan skape større troverdighet til hans konklusjon.

5.3.3 Argument: Nils Aarsæther (dokument 13)

«Finnmark har spesielle karakteristikk, som gjør at det er veldig smart å la finnmarkingene styre Finnmark. En ting er nærheten til Russland; [...]. Det gjelder fiskeriressursene, som er uvanlig rike i den delen av landet, [...]. Det gjelder også det samiske. Finnmark er det eneste fylket med en betydelig samisk befolkning, og huser også kjerneområder for den samiske kulturen og næringsdrift, som disponerer store deler av arealet. [...] I tillegg har man det kvenske innslaget og betydelig grad av russisk innvandring, og i fiskeværene har man veldig mange internasjonale arbeidstakere, som har kommet for å jobbe der det faktisk finnes en del jobber» (Dokument 13).

Aarsæther nevner ulike karakteristikk som Finnmark er kjent for, deriblant nærheten til Russland, de rike fiskeriressursene, det samiske, det kvenske, russisk innvandring og andre internasjonale arbeidstakere. Dette er kunnskap de aller fleste har om fylket fra før av. Derfor vil det skapes en troverdighet til det Aarsæther sier og hans konklusjon.

Det er også tenkelig at publikum vil ha en større tillit til hans konklusjon, da han viser til kunnskap om fylkets karakteristikk og kompleksitet. På denne måten viser Aarsæther at han har tilstrekkelig kunnskap og kjenner til fylket. I argumentet presenterer han påstander som flere vil ha kjennskap til, og det er tenkelig at publikum lettere vil godta konklusjon dersom de allerede har kjennskap til de påstander og argumenter som blir presentert.

Publikumet som vet om taleren fra før vil være påvirket av dette i sin oppfatning, dette kalles talerens etos (Brodersen et al. 2007, s. 48-50). Da Aarsæther er en velkjent professor ved Universitetet i Tromsø vil dette kunne skape en større tillitt og troverdighet til hans påstand og den informasjon han presenterer. Publikum vil kanskje gjennom hans etos lettere slutte seg til hans argumenter og konklusjon.

5.3.4 Argument: Asbjørn Røiseland (dokument 14)

«Finnmarkinger kan komme til å tape atskillig politisk makt i det øyeblikket et kompaniskap med Troms er et faktum. [...] I Grunnloven står det at vi har 19 valgdistrikt til Stortinget, og i Valgloven står det at disse valgdistriktene tilsvarer fylkeskommunene. [...] Slår man sammen to fylker, må en også endre valgdistrikt. Gjør man ikke det, vil man jo ha et valgdistrikt som ikke samtidig er en politisk arena, eller et politisk nivå. [...] Det er dramatisk for Finnmark, for i dag har vi et system hvor mandatene til Stortinget er fordelt gjennom en kombinasjon av folketall og areal – gjennom den såkalte «arealfaktoren». Det betyr at Finnmark i dag har fem representanter, som jo sikkert er fire mer enn det de skulle ha hatt, hvis man ikke hadde tatt hensyn til areal. [...] I en ny region eller et nytt valgdistrikt, som også omfatter Troms, vil man jo også få "betalt" for areal. Jeg vet ikke hvor mange representanter det blir, man la oss for eksempel si at det blir ti mandater til Stortinget. [...] Det betyr at av disse ti representantene vil kanskje ni komme fra Troms, ettersom det vil bli en slags "tyngdelov" i dette. Det betyr at nesten alle representantene i rikspolitikken, i den nye regionen, nesten er dømt til å komme fra den mest folkerike delen» (Dokument 14).

På lik linje som Aarsæther, skaper også Røiseland en logisk tvang i argumentet sitt gjennom bruk av språket. I argumentet over kommer han med påstander som vil kunne tvinge publikum til å godta konklusjon. Første påstand er «[...] I Grunnloven står det at vi har 19 valgdistrikt til Stortinget, og i Valgloven står det at disse valgdistriktene tilsvarer fylkeskommunene [...]». Denne påstanden er forankret i virkeligheten og noe alle vet, derfor vil også publikum godta denne påstanden lettere.

Han kommer så med en påstand om at «[...] Slår man sammen to fylker, må en også endre valgdistrikt. Gjør man ikke det, vil man jo ha et valgdistrikt som ikke samtidig er en politisk arena, eller et politisk nivå. [...]». Det argument virker noe logisk, at dersom en endrer en ting må en også endre det som følger. Han viser dessuten logikken bak denne påstanden da han viser til hvordan systemet, i forhold til mandater i Stortinget, fungerer i dag. Røiseland presenterer hvordan dette er fordelt både på folketall og areal. Det er ikke sikkert publikum automatisk vil godta denne påstand, men det er svært tenkelig at et slikt holdbarhetsargument vil oppleves å ha sannsynlighetsovervekt av de fleste, da det er en logikk over det.

5.3.5 Argument: Børre Børresen (dokument 15)

«Videre vil Oslo med sitt store apparat av statlige avdelinger, direktorat og andre organ som styres av statlige direktører tape på regionreformen. Disse direktører er ikke underlagt

folkevalgt styring, og har vide hjemler de kan bruke og har brukt gjennom de siste 40 åra. Der blir det bråstopp fra 2020. I tillegg vil en utflytting av statlige arbeidsplasser føre til at det kommer et stort antall boligenheter i salg, noe som senker pris og panteverdi over hele fjøla. Er det rart at en rekke viktige aktører i media og samfunnsliv i Oslo og Akershus heier på Finnmark i håp om få stanset regionreformen?» (Dokument 15).

I motsetning til de argumentene vi har sett tidligere, så ligger ikke hovedfokus i dette argumentet på hva Finnmark vil tjene eller tape på en sammenslåing. Børresen fokuserer på hva aktører utenfra kan tape. Dette vil helt klart være relevant for langt flere utenfor Finnmark fylke, og dermed gjør han temaet og problematikken mer interessant for andre. Det er lett å glemme saker som ikke angår enn selv. Med sitt fokus på hva aktører utenfor fylket kan tape skaper han også en større interesse på saken for andre enn kun de i Troms og Finnmark.

Argumentet i seg selv viser relevans for hvordan en sammenslåing med de to nordligste fylkene vil kunne skape ulemper for enkelte aktører. Argumentet har også en sannsynlighetsovervekt da det er stor mulighet for at utflytting av statlige arbeidsplasser føre til at flere boligenheter vil være til salgs. Denne påstanden skaper en logikk som publikum lettere vil kunne godta.

5.3.6 Oppsummering: Eksterne personer mot sammenslåing

Ut i fra de utvalgte argumentene over kan man se at de *eksterne mot sammenslåing* forsøker å overbevise publikum mer gjennom logikk enn ved bruk av følelser. De forsøker å overbevise oss publikum gjennom logiske påstander som er forankret i virkeligheten og som lett vil gi mening. Argumentene i denne posisjonen inneholder mer informasjon og er betraktelig lenger i forhold til de utvalgte argumentene som er vist i de to tidligere posisjonene *for sammenslåing*. Det er også tydelig at de i denne posisjon forsøker å forankre sine argumenter i noe virkelig og noe som er håndgripelig og gjenkjennelig for publikum. En slik strategi vil kunne klare å overbevise store deler av publikumet til å godta deres konklusjon.

Da argumentene inneholder mer informasjon kan det også overbevise publikum om at disse talerne har mer kompetanse og kjennskap til fylket enn de som argumenterer med mindre informasjon. Det er tenkelig at med mer informasjon i et argument (sett at det er forankret i virkeligheten), vil føre til at konklusjon virke mer troverdig. Dette trenger nødvendigvis ikke å være regelen i alle tilfeller, men måten disse aktørene formidler gjenkjennelig informasjon på vil i mange tilfeller kunne skape større tillit fra publikum.

5.4 Finnmarkinger mot sammenslåing

5.4.1 Argument: Arne Pedersen (dokument 16)

«Regionsaken har vist oss at vi i Finnmark ikke er så mye verdt. Det er ikke av ny dato. I mange nedskrevne fortellinger, helt fra før krigens dager, forteller finnmarkinger om følelsen av at «vi er nok ikke like mye verd som nordmenn vi som bor her oppe». Kanskje heller ikke helt til å stole på? For ett er regionsammenslåingens overkjøring av finnmarkingene, det andre er at vårt samarbeid med Russland rakner, og Finnmark blir sittende med svarteper. Vi har møysommelig bygd opp tillit og samarbeid med våre nærmeste naboer i øst. Det rives nå effektivt ned. [...]» (Dokument 16)

Holdbarhetsargumentet i dette argumentet kan nok virke noe omstridt da det kanskje ikke er enighet i befolkningen om finnmarkinger blir bortglemt av dagens regjering, eller om Finnmark kommer i andre rekke i forhold til andre fylker. Dette er ikke noe alle vil godta som fakta, og kan oppleves av noen som nye påstander. Dette argumentet vil heller ikke være ansett som et tvingende argument da ikke alle har antatt at begrunnelsene Pedersen kommer med her er sanne. Dersom et argument blir støttet opp av noe forfatteren kan regne med at leseren godtar, så vil publikumet lettere godta synspunkt enn om påstandene er omstridte (Brodersen et al. 2007, s.27-28). Dette argumentet til Pedersen vil nok ikke bli godtatt av alle, da det er flere som vil være uenig i hans påstand.

Det ser ut for at Pedersen forsøker å appellere til sine medborgere i Finnmark snarere enn resten av befolkningen. Dette vises gjennom hans hyppige bruk av ordet «vi». Gjennom dette vil han kunne skape en følelse av felleskap, og med dette spille mye på følelser. Det er helt klart mye følelser i dette argumentet da han spiller mye på Finnmarks historie og danner en link mellom sammenslåingsprosessen og historien som rammet fylket på 1940-tallet. Det at Pedersen forsøker å appellere til andre finnmarkinger her kan igjen forsvare hans påstand om at Finnmark ofte blir bortglemt av andre. Her vil han appellere til en befolkning som har meninger og følelser angående sammenslåingen, og som kanskje også har en felles forståelse. Det å spille på denne påstanden vil kunne skape enda mer fortvilelse innen fylket.

5.4.2 Argument: Torill Olsen (dokument 17)

«Finnmark rommer enorme verdier og har alltid gjort det. Tidligere var det rikdommen i fiskeriene som trakk storkaran nordover, [...]. Så kom danskene og fullførte hekseprosessene, etterfulgt av fornorskning av samer og kvener, 1. verdenskrig med sult og nød og lite hjelp

sørfra, og selvsagt 2. verdenskrig der folket i nord ble drept, voldtatt, jaget, flyttet og nektet hjemreise etter at husene var brent ned. Og om ikke det var nok ble vi overvåket og mistenkt som landsforrædere helt opp til nyere tid. [...] Det er denne historien som ligger i meg og i mange finnmarkinger. Den er en del av vår identitet og vår arv, fortellinger vi bærer ikke bare på vegne av oss selv, men på vegne av våre forfedre som ble behandlet som annenrangs mennesker i slit og armod. Så kommer nåtiden med enda en fortelling om hvor udugelig vi er her oppe i Finnmark, så udugelig at vi ikke kan styre oss selv. [...]» (Dokument 17).

På lik linje med Pedersens argument, så spiller også Olsen her på følelser. Hun sammenligner elendigheten som fylket har opplevd før med sammenslåingsprosessen. Hun gjør det tydelig at finnmarkinger har stått ansikt til ansikt med forferdelige hendelser tidligere og at de nå igjen står ovenfor en slik hendelse. Hun nevner Finnmarks historie og viser til flere hendelser som har skjedd opp gjennom tiden. Hun skaper en link mellom hendelser som fant sted under andre verdenskrig og sammenslåingsprosessen.

Dette er riktig nok hendelser som flertallet av publikum vil ha kjennskap til og denne delen av argumentet vil være forankret i virkeligheten. Dette kan påvirke troverdigheten hennes på en positiv måte. En link mellom tidligere hendelser og sammenslåingsprosessen, vil kanskje skape et visuelt bilde over situasjon. På denne måten spiller hun også mye på patos når hun nevner hendelser som skaper mye følelser og stolthet i folket.

Videre i argumentet kommer ikke Olsen med konkrete punkt som sier noe om hva som vil hende dersom Finnmark og Troms slås sammen. Det nevnes ikke andre spesifikke ulemper enn makt og avmakt. For mottakere utenfor Finnmark vil kanskje ikke dette argumentet appellere like mye som det vil til finnmarkinger. I likhet med Pedersen, retter også Olsen fokuset på finnmarkinger som publikum ved å anvende ord slik som «vi», «vår» og «oss».

5.4.3 Argument: Tarjei Bech (dokument 18)

«I forhold til frafall i videregående skoler så har Finnmark mest fremgang i hele landet, på fem år har vi hatt 15% poeng fremgang i frafallstatistikken og det kommer folk sørfra nå for å se på hva vi gjør i skolevesenet i Finnmark - Du og regjeringen eier jo to statlige skoler i Finnmark, og det er jo ikke slik at de gjør det noe bedre enn de fylkeskommunale skolene selv om de er eid av kunnskapsdepartementet» (Dokument 18).

Dette argumentet er hentet fra en debatt fra NRK mellom Tarjei Bech og Monica Mæland. I argumentet til Bech presenterer han tall som viser til framgang i frafallstatistikker. Samtidig som han redegjør fra at regjeringens to statlige skoler ikke gjør det noe bedre i fylket. Gjennom dette argumentet vil publikum kunne danne seg en formening om at det ligger mer til grunne for å løse slik problematikk i fylket da regjeringens skoler heller ikke gjør det noe bedre. Det kan hende at publikum (gjennom Bechs argument) tenker regjeringen ikke alltid vet best da deres to statlige skoler ikke gjør det noe bedre i fylket. Dersom dette er tilfellet vil publikum også kunne tilslutte seg Bechs synspunkt

Bech viser her til positive framgang ved fylket, og slik det ble presentert i kapittelet *Tidligere forskning* så har økningen i 2011 blitt den beste målingen som har vært i Finnmark med 8 til 15 prosentpoeng (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.10). Noe som betyr at statistikken er på riktig vei selv om den ikke er blant de beste i landet. Det ble også presentert at Finnmark skiller seg negativt ut for en del sentrale forklaringsvariabler for gjennomføring og kompetanseoppnåelse (Markussen, Lødding & Holen, 2012). Slike variabler vil være med å forklare hvorfor fylket ligger lengere ned på statistikken. Gjennom Bechs argumentasjon vil publikum kunne ta slike faktorer i betraktning når det veies for eller imot sammenslåing.

Dokumentasjon han legger til grunn for konklusjonen spiller mer på logikk enn på følelser. Han forankrer sitt argument i virkeligheten og presenterer håndgripelige eksempler som igjen vil kunne gjøre det lettere for publikum utenfor fylket å slutte seg til hans konklusjon. Dette fordi mottakere utenfra fylket kanskje ikke alltid er like følelsesmessig engasjert som finnmarkinger selv. Derfor er det tenkelig at de heller må overbevises gjennom fakta dominerte argumenter.

5.4.4 Argument: Tarjei Bech (dokument 19)

«[...] Jeg vil starte litt historie. Det starter med at Finnmark fylkesting ved flere anledninger vedtok at Finnmark i en regionreform ønsket å stå som eget fylke også i fremtidens norgeskart. Når Stortinget likevel vedtok at Finnmark skulle slås sammen med Troms forholdt vi oss til det. [...]Jeg hører at det blir sagt at Finnmark fylkeskommune slik den ser ut i dag ikke er i stand til å ivareta de nye oppgavene som de nye fylkene skal få. For det første så ser vi veldig lite konkret til nye oppgaver men vi hører veldig mye motstand fra de statlige etater og foretak som foreslås overført til de nye fylkene. For det andre så ser jeg at det lille fylket i nord ikke bare har en administrasjon som er solid og omstillingsdyktig nok til å snu seg og arrangere en folkeavstemning på kort varsel med det apparatet som må iverksettes men jeg

ser også en befolkning som er rakrygget nok til å stå imot Stortingsvedtak og regjeringens press og faktisk tør å si sin mening om sammenslåingen. [...] La meg bare avslutte kort og enkelt, jeg er en samfunnsutvikler, jeg er sta, jeg er modig, jeg er en finnmarking og jeg er innmari stolt av det. Takk for oppmerksomheten» (Dokument 19).

Bech kommer med mye informasjon som vil kunne tolkes som fakta. Mottakere har nok ikke undersøkt om alt det han sier er sant, men argumentene har en sannsynlighetsovervekt og vil derfor tolkes som vellykkede argumenter. Han presenterer hvordan sammenslåingsprosessen er opplevd fra Finnmark sitt ståsted, hvor han først viser hvordan de i starten var villige til samarbeid med Troms og til hvordan det senere ble utviklet en motstand fra deres side. Bech presenterer her en side av sammenslåingen som kanskje ikke mange har fått innsyn i.

Det er tenkelig at ikke alle har fått med seg at Finnmark var villig til samarbeid først, og at det ikke alltid har vært like stor motstand. Dette er igjen tenkelig at kan påvirke publikum utenfra da de får et annet perspektiv på finnmarkinger. Gjennom media og folkeavstemningen som fant sted, er det mulig at publikumet utenfor fylket har dannet seg et bilde av finnmarkinger som kranglete og lite samarbeidsvillige.

Argumentet appellerer ikke bare til publikum i Finnmark men også til mottakere utenfra. Han kommer ikke med eksempler på direkte ulemper ved en sammenslåing, men presenterer heller sammenslåingsprosessen i seg selv, og dens problematikk, samt som han forteller hvordan han tror Finnmark kunne ha løst sine oppgaver uten å bli slått sammen med Troms. Avslutningsvis sier Bech «[...] jeg er finnmarking og jeg er innmari stolt av det [...]». Her bruker han virkemiddelet patos for å appellere til følelser, og kanskje da spesielt finnmarkingers følelser, når han viser en stolthet over folket.

5.4.5 Argument: Anne Kjaer (dokument 20)

«Det er «interessant» å bo på et sted som gjennom store deler av nyere historie har vært vurdert som marginalt. Finnmarkingene, slik jeg kjenner dem nå, har svært få forventninger til å bli ivaretatt – slik «søringer» tar som en selvfølge. Det har de lært gjennom generasjoner, på så mange måter. Men Nå er begeret fullt! Håper jeg. Tvangssammenslåing med Troms, der en helt utvetydig folkeavstemming har sagt sitt, tvinges gjennom. [...] Nedbygging av sikkerheten til sjøs – [...] Og nå skal de også legges ned flytårnene, styre dem over satellitt. [...] Alt mulig gjøres for å hindre at små lokale fiskere og

unge får mulighet til å komme inn i fisket. [...] Kvoter, som er nøkkelen til det hele, samles på svært få, svært kommersielle og finansielt sterke hender, sørpå. [...]» (Dokument 20).

Kjaer er opprinnelig fra Østfold, men er nå bosatt i Berlevåg og har bodd der store deler av sitt voksne liv. Derfor er hun i denne sammenheng ansett som en finnmarking, da hun er bosatt der og endringer som skjer med fylket også vil ramme henne. Kjaer appellerer først til følelser når hun nevner hvordan Finnmark gjennom store deler av nyere tid har vært ansett som mindreverdige. Hun sier også «*Men Nå er begeret fullt! Håper jeg*» hvor hun da forsøker å appellere til sine fellesborgere i fylket om at nok er nok, og at de nå må stå opp for dem selv.

Videre i innlegget kommer hun med holdbarhetsargument som er forankret i virkeligheten. Hun viser til mye informasjon om hvordan sammenslåingen ikke har gagnet det nordligste fylket der hun blant annet henviser til nedbygging av sikkerhet til sjøs, luftambulanseskrisen, nedleggelse av flytårn, kvoter, fiskeripolitikk med mer. Ved å henvise til slike spesifikke eksempler vil publikum lettere kunne forstå hvorfor det er så stor motgang mot sammenslåingen.

Med slike konkrete eksempler som Kjaer her viser til, vil mottakere utenfor Finnmark også kanskje finne det lettere å forstå Finnmark sitt synspunkt. Det er også tenkelig at når hun gir mye informasjon om ulemper ved sammenslåingen så vil også troverdigheten blant publikum øke da det viser at hun har kjennskap til fylket og sammenslåingsprosessen. Det er tenkelig at med mer informasjon om en sak, viser taleren mer forståelse og kompetanse om saken.

5.4.6 Oppsummering: Finnmarkinger mot sammenslåing

Som de gjennomgåtte argumentene viser så er det en dominerende bruk av patos som virkemiddel for argumentene blant *finnmarkinger mot sammenslåing*. Argumentene som er vist her forsøker gjennom følelser å vinne publikum, og appellerer da i større grad til finnmarkinger enn til øvrig befolkning.

Det er mye følelser når de i denne posisjon diskuterer sammenslåing mellom de to nordligste fylkene. Det er tenkelig at gjennom bruk av følelser appelleres det til finnmarkinger, og at publikum utenfor fylket ikke vil være like mottakelig for slike argumenter da de ikke har samme tilknytning til fylket. Et essensielt poeng å vite er hvem argumentene er ment å

appellere til. Det er nok tenkelig at de er ment til å engasjere finnmarkinger og ikke det eksterne publikumet som er utenfor Finnmark.

Selv om enkelte i utvalget kommer med konkrete eksempler på ulemper ved en sammenslåing med Troms, er det kanskje ønskelig med flere. Dersom en vil vekke interesse utenfor fylket så vil spill på «vi»-følelsen ikke appellere til dem. Da er det kanskje viktigere med konkrete eksempler på *hva* ulemper ved denne sammenslåingen er.

Dersom en er klar over at disse argumentene kommer fra finnmarkinger så vil en kanskje ha større troverdighet til det som blir sagt. De vil altså gjennom deres karakteristikk kunne skape en større troverdighet til deres konklusjon, da publikum forventer at finnmarkinger har god kjennskap til fylkets kompleksitet, og også bør vite hva som er fylkets beste.

6 Diskusjon

Gjennom analysekapittelet ble forskningsspørsmålet «*Hvordan argumenteres det for og imot sammenslåing?*», svart på. Der ble det redegjort for ulike karakteristikk som kjennetegner de ulike feltene og deres måte å argumentere på. Det ble belyst hvorvidt argumentene bruker logikk og følelser, og om argumentet var forankret i virkeligheten eller ikke. I denne delen av mastergradsoppgaven vil jeg videre drøfte hvordan de ulike gruppene argumenterer, samt diskutere de resterende forskningsspørsmålene. Jeg skal drøfte disse spørsmålene med bakgrunn av teorigrunnlaget for oppgaven. Jeg vil svare på alle tre forskningsspørsmålene innenfor hver av de fire feltene. Dette betyr at jeg strukturerer diskusjonskapittelet slik at jeg drøfter et felt av gangen.

Eksterne personer for sammenslåing

I analysekapittelet ble det redegjort for en rekke kjennetegn på argumentene til de ulike gruppene, hvor blant annet de eksterne personer mot sammenslåing ofte brukte negative karakteristikk ved Finnmark fylke som argumentasjon på hvorfor de bør sammenslås med Troms. Eksempler på dette er argumentene fra Monica Mæland «*[Finnmark] strever med å få folk til å bo der*» (Dokument 2), og argumentet «*Strever på frafall i videregående skole, strever med skolerestultater*» (Dokument 3). Her viser hun til de negative sider ved fylket. Det kan på bakgrunn av disse argumentene se ut til at Mæland kanskje har mer tillit til at Troms vil klare å løse slike problemer enn Finnmark, da hun bruker disse faktorene til å argumentere for at Finnmark bør sammenslås med Troms.

I kapittelet om *tidligere forskning* ble det presentert gjennom Fimreite & Selle (2007 s.76-79) at det er mange grunnene for at en fylkeskommune ikke har vært vellykket som regional utviklingsaktør. Det ble også der redegjort for at dersom fylkeskommuner allerede sliter på områder slik som økonomi og kapasitet så er det også sannsynlig at regionene vil møte samme type vanskeligheter.

Dette kan bety at en sammenslåingsprosess kanskje ikke vil kunne løse problemene som disse argumentene viser til. Det er sannsynlig at resultatene og statistikker for slike problemer som vist til her, vil være noe bedre i det nye storfylket enn det er i Finnmark. Dette vil muligens være et resultat av en utjevnet statistikk, der Finnmarks statistikker vil utjevnes med Troms sine statistikker på de samme områdene i det nye storfylket. Dersom dette er tilfellet, så vil ikke problemene være løst, men være gjemt under statistiske beregningsmåter. Regjeringen

oppnår kanskje hva de vil, da de vil ha et fylke som ikke har så altfor ille resultater. Men for å løse slike problemer må en se på *hvorfor* fylket strever med skolerresultater og frafall i skolen. Bare da vil man kunne løse problematikken som rammer fylket på en effektiv måte.

I kapittelet *tidligere forskning* ble det både presenter en rapport fra NIFU og en artikkel om «Rotløs ungdommer». De beskrev ulike forklaringsvariabler på Finnmarks problemer deriblant for dårlige skolerresultat, skoleprestasjon og atferdsproblemer. Det ble i artikkelen «Rotløs ungdommer» (Sandlie & Andersen, 2016) vist at flytting hjemmefra vil kunne føre til blant annet nedsatt skoleprestasjon. Dette kan være en mulig forklaring på problematikken som omfatter fylket. Det ble det også vist i kapittel tidligere forskning at selv om grunnskolepoengene ligger lavere i Finnmark så har det vært en økning i fullføring av videregående opplæring de siste årene (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.10). Dette tyder på at fylket er på riktig vei angående frafall i videregående skoler. Tidligere var det mer vanlig at ungdom ikke fullførte videregående skoler da de arbeidet på filøen, i sjarken, på vidda og på anlegg (Finnmark fylkeskommune 2017d, s.9). Selv om dette er mindre vanlig i dag, så er det kanskje en faktor å ta i betraktning. Slike faktorer kan være tenkelig å påvirke Finnmarks motstand til sammenslåingen da de kanskje ikke ser hvordan problemer vil bli løst ved en slik sammenslåingsprosess. Der finnes andre faktorer å ta i betraktning, og her vil nok Finnmarks kompleksitet være en forklaringsvariabel på de forskjellige problematikker.

Det ble også vist i analysedelen av oppgaven at de i posisjonen eksterne for sammenslåing forsøker å overbevise publikum gjennom bruk av logikk og ikke følelser. De kommer med en rekke logiske argumenter som vil gjøre det lett for publikum å forstå og som de ikke lett kan motsi da de er forankret i virkeligheten. Deriblant har vi *Argument 1*, Monica Mæland; «*Livene våre har endret seg dramatisk de siste 50 årene. [...]*» (Dokument 1), og *Argument 4*, Målfrid Baik; «*Folk flytter i veldig stor grad til urbane strøk. [...]*» (Dokument 4). Dette er argumenter som er selvfølgelige og som publikum ikke kan krangle på da det er forankret i fakta.

Det kan virke som at de i denne posisjonen, på bakgrunn av de argumentene som er presenter i denne oppgaven, forsøker å bygge bro til Troms og ikke Finnmark. Dette er tenkelig at de da viser større tillit til Troms, da de forsøker å argumentere for at Finnmark ikke vil klare å ordne opp i problemer som rammer det nordligste fylket. De viser til problemer som Finnmark fylke sliter med, og bruker dette som sentrale argumenter for hvorfor de bør sammenslås med Troms. Samtidig viser de tillit til at Troms vil kunne styre fylket bedre enn Finnmark alene.

Tidligere i oppgaven nevnte jeg at en persons karakter, altså hvordan og hvorvidt personen er kjent, vil spille inn for mottakelsen av argumentene. I analysedelen nevnte jeg Monica Mælands posisjon som politiker. Dette vil kunne påvirke publikums tilnærming til argumentene da de allerede har denne kunnskapen om henne. Flere vil nok ha stor grad av tillit til henne som politiker, gitt at hun burde ha kompetanse på ulike fenomener i det norske samfunnet. På den andre siden er det stor sannsynlighet for at mange i Finnmark ikke vil ha like stor tillit til henne, da hun tidligere har vist misnøye om Finnmarks opposisjon mot sammenslåingsreformen.

Innledningsvis (kapittel 1.2) gikk jeg kort gjennom leddene i sammenslåingsprosessen. Mæland ville ikke ta hensyn til Finnmarks folkeavstemning, og truet med å gi Finnmark mindre makt dersom de ikke ville samarbeide. Hun ville endre fellesnemnda, som tidligere bestod av 17 medlemmer fra Finnmark og 19 fra Troms (Mortensen & Andreassen, 2018). Mæland ville endre dette ved å justere antall medlemmer fra hvert fylke. Troms skulle nå få 19 medlemmer i nemnda og Finnmark 9 (Andersen, 2018) Det er tenkelig at gjennom en slik trussel og endring så ville tilliten Finnmark hadde til både prosessen og regjeringen kunne svekkes. En slik trussel viste hvor lett det er å endre forskrifter slik at Finnmark får mindre innflytelse.

I teoridelen ble det presentert to ting man må gjøre dersom man ønsker tillit, man må først være tillitsverdig, for så å vise kontrollerbare tegn på at du er tillitsverdig (Eriksen 2012, I Skibrekke & Grimmen 2012, s.219-221). Dersom finnmarkingene hadde hatt tillit til prosessen så ville sammenslåingen lettere blitt akseptert. Det ble derimot en mindre grad av tillit, og i stedet for å bygge denne tilliten, kom Mæland med en type trussel «*dersom du ikke gjør som jeg sier så gjør jeg ting verre for deg*». En slik trussel kan få store konsekvenser for hvordan finnmarkingers tillit utfoldet seg, ikke bare til Mæland, men også til prosessen i seg selv.

Som vist her så forsøker eksterne mot sammenslåing i større grad å bygge bro til Troms, altså allierer de seg mer med Troms enn med Finnmark. De trekker ofte inn det negative ved Finnmark fylke og bruker dette som argumentasjon for sammenslåingen. De har tillit til at ved en sammenslåing med Troms så vil Finnmarks problemer bli løst, altså tror de mer på Troms enn Finnmark. Et slikt utgangspunkt kan være tenkelig å skape en større frustrasjon blant finnmarkinger da det kan være en følelse av at «lillebror» må få hjelp av «storebror» i Troms.

Innledningsvis nevnte jeg kort Finnmarks historie, og det er viktig å huske at dette er folk som har vært gjennom litt av en forhistorie, både med tanke på andre verdenskrig og med fornorskning av samer og kvener. Finnmarkinger er redd for at historien skal gjenta seg, da fylket har opplevd urettferdig behandling før. I tillegg har de sterk tilhørighet ikke bare til fylkets historie, men også navnet og den identiteten som ligger bak det å være finnmarking. Det å tape identitet og kultur er noe finnmarkinger har opplevd gjennom fornorskingen. Å slåes sammen med et annet fylke vil for mange føles som et nytt tap av tilhørighet og identitet.

Finnmarkinger for sammenslåing

I empirikapittelet kunne vi se at også *finnmarkinger for sammenslåing* argumenterte med bruk av logikk mer enn med bruk av følelser. Jeg viste at de brukte argumenter som var faktabaserte eller som hadde sannsynlighetsovervekt. Reidar Nilsen er et eksempel på dette da han argumenterer for at «[...]Finnmarkinger kan si at de har et eget universitetssykehus, kun flyreise unna» (Dokument 7). Dette argumentet er basert på fakta da en sammenslåing av fylkene vil danne ett storfylke, og det som nå er i Troms vil også da være i Finnmark, og vice versa.

Det er presentert et annet argument fra Reidar Nilsen der han argumenterer for at sammenslåingen mellom fylkene burde finne sted da «*Vi får ta del i et universitet. Skoleungdom i Troms og Finnmark får et bredere utvalg å velge i videregående skoletilbudet*» (Dokument 6). Det er to faktorer som kan oppfattes som problematisk med dette argumentet. Det ene er at finnmarkinger allerede får ta del i universitet. Ikke bare har Universitetet i Tromsø fusjonert med Høgskolen i Finnmark siden 2013 (Nordmo, 2017), men Finnmark har også hatt høgskole lenge før den tid da Finnmark høyskole allerede i 1994 ble opprettet (Hansen, 2018).

Dessuten kan det også virke problematisk at ungdommer skal få flere videregående skoletilbud. Det er tenkelig at i det nye storfylket så får de søke de linjene og skolene de måtte ønske. Tidligere forskning viser at barn som flytter hjemmefra kan være en faktor som kan skape nedsatt skoleprestasjon (Sandlie & Andersen 2016). Å få flere skoletilbud som krever at de må flytte vil derfor kunne virke mot hensikten, og argumentet til Monica Mæland om at de i dette fylket «*Dere strever med frafall i videregående skole, dere strever med skolerestulter*» (Dokument 3) vil være problematisk.

Feltet *finnmarkinger for sammenslåing* er preget av argumenter som forsøker å bygge relasjoner til andre enn kun finnmarkinger. Disse argumentene har til dels brukt ord slik som «vi», ikke nødvendigvis for å spille på følelser, men i sammenheng med faktabaserte påstander for å påpeke hva «vi» finnmarkinger får ta del av. Slik som argumentet av Claus Jørstad; «*Vi blir en større region med større gjennomslagskraft for de tingene som angår oss*» (Dokument 10). Eller Reidar Nilsen: «*Vi får ta del i et universitet. [...]*» (Dokument 6). I disse argumentene kan det se ut til at de forsøker å bygge bro til de finnmarkingene som er imot sammenslåingen, da de ser på hva Finnmark vil tjene på en sammenslåing med Troms.

I likhet med argumentene til Mæland, viser også Marianne Haukland til problemer i Finnmark. Eksempler på dette er når hun sier «*Finnmarkingene har flere hull i tennene*» (Dokument 8), og; «*Finnmarkingene har mindre sannsynlighet for å fullføre videregående skole*» (Dokument 9). På lik linje med argumentene til Monica Mæland, mener Haukland problemene vil løses bedre i et storfylke. I kapittel 2 viste jeg at noe flere barn og unge i Finnmark har hull i tennene enn barn i resten av landet. Det ble også i det kapittelet vist at Finnmarks elever skiller seg negativt ut for en del sentrale forklaringsvariabler for gjennomføring og kompetanseoppnåelse som vil ha betydning for utfallet av videregående opplæring (Markussen, Lødding & Holen, 2012).

Argumentene blant *finnmarkinger for sammenslåing* forsøker ikke bare å bygge bro til finnmarkinger som er mot sammenslåing, men også til Troms. I og med det er finnmarkinger som argumenter så vil også deres karakter spille en rolle for måten argumentene blir tatt imot av publikum. Det eksterne publikum vil nok ha stor tiltro til at kunnskapen og kompetansen om fylket er tilstrekkelig da disse talerne er fra fylket. Mottakelsen av disse argumentene av publikum fra Finnmark er nok litt annerledes. Det har vært ganske stor motstand mot sammenslåing da 87% av finnmarkingene svarte nei til en sammenslåing (Finnmark fylkeskommune 2018c). Det er tenkelig at publikumet fra Finnmark opplevde disse argumentene som lite fristende eller utilstrekkelige for å slutte seg til synspunktene for sammenslåingen.

I denne posisjon har de brukt argumenter som viser til negative aspekter ved fylket, de har argumentert med logiske påstander, men også argumentert med påstander som ikke har vært forankret i virkeligheten, slik som Nilsens argument om tilgang til universitet. De bygger bro både til finnmarkinger og til Troms, og de viser tillit til begge parter, men kanskje i større

grad til Troms ved at de bruker negative aspekt som argumentasjon for hvorfor fylket bør sammenslåes med Troms.

Eksterne personer mot sammenslåing

Tidligere i oppgaven ble det redegjort for de eksterne personenes argumenter mot sammenslåing (kapittel 5.3). Deres argumentasjon var mer preget av logikk enn av følelser. De kom med en rekke argumenter som var forankret i virkeligheten, og noe som var lett gjenkjennelig for publikum. Disse argumentene viste seg også å være lengre enn de argumentene som ble vist i de to tidligere feltene.

De *eksterne mot sammenslåing* viser også i argumentasjonene i større grad tillit til finnmarkingene enn det som er blitt vist i tidligere argumenter fra de to posisjonene som var for sammenslåing. I et av argumentene til Nils Aarsæther argumenterer han med «*Finnmark har spesielle karakteristikk, som gjør at det er veldig smart å la finnmarkingene styre Finnmark [...]*» (Dokument 13). Når han sier det kan være smart å la finnmarkinger styre over eget territorium viser han tillit til Finnmark. I et annet argument forteller Aarsæther at «*Ingen har så store areal å forvalte og passe på, ingen har så store avstander å forholde seg til, ingen ligge lengre vekk fra Oslo og de sentrale myndighetene, enn finnmarkingene. Derfor har det vært viktig at finnmarkingene kunne stemme på sitt eget fylkesting, slik at de sakene som angår Finnmark blir avgjort av representanter som finnmarkingene selv har valgt [...]*» (Dokument 12). Det kan virke som at Aarsæther mener at de spesielle karakteristikk som han henviser til er grunnlag for hvorfor finnmarkinger bør styre sitt eget fylke. Dette kan bety at han har mindre tillit til at Troms kan gjøre samme jobben, eller at et nytt storfylke vil kunne gjøre det noe bedre.

De forsøker også i denne kategorien å bygge bro til finnmarkinger mot sammenslåing. Eksempel på dette er i argumentet av Asbjørn Røiseland (dokument 14) hvor han argumenter med bakgrunn av hva Finnmark kommer til å tape på en sammenslåing med Troms. Deriblant nevner han faktorer som politisk makt. Dette vil nok bygge en bro til de som tilhører kategorien *finnmarkinger mot sammenslåing*, og de appellerer også til finnmarkinger generelt. Dette fordi argumentet dreier seg om Finnmark og ikke om Troms. Et annet eksempel er argument av Nils Aarsæther (dokument 11) der han argumenterer for den demokratiske rett og innflytelsen finnmarkinger vil kunne tape ved en sammenslåing med Troms. Disse argumentene appellere til finnmarkinger og forsøker å bygge bro til de som er imot sammenslåing, da de har samme mening og oppfatning om debatten.

Det er tydelig at de *eksterne mot sammenslåingen* forsøker å alliere seg med Finnmark, og det er tydelig at de gjennom disse argumentene viser stor tillit til finnmarkinger og deres kompetanse til å lede eget fylke. Finnmarks kompleksitet, nevnes flere ganger, noe som kan bety at de *eksterne mot sammenslåing* har mindre tillit til at Troms kan styre Finnmark på en god og effektiv måte. De har tillit til at fylket bør styres av finnmarkinger da det er de som kjenner fylkets geografi, kultur og historie best av alle. De vil kjenne til problemene i fylket og vil forsøke å løse disse med best mulig interesse for fylkets innbyggere.

Dette ser jeg på som gode argumenter når en skal appellere til finnmarkinger da de er et folkeslag med stor stolthet til sitt område. Det appelleres her til den stoltheten finnmarkinger kjenner over å kunne leve og bo i et slik fylke, og de vil gjennom disse argumentene få en bekreftelse på at det er de som kjenner fylket best og dermed også de som kan forvalte det best.

Det er også vist at de i denne posisjonen kommer med en rekke fakta og informasjon i argumentene sine, i motsetning til argumentene i de to tidligere posisjonene som hadde kortere argumenter. Når argumentene kommer med slik utfyllende informasjon så vil publikum lettere kunne forstå argumentene, og dermed også skape en større tiltro til det som sies. Jeg nevnte tidligere at karakter, eller personens etos, spiller en rolle for hvordan publikum vil motta argumentet. Da Aarsæther er tidligere professor ved UiT er det tenkelig at de som har kjennskap til hans akademiske bakgrunn også vil ha større tillit til de argumentene han presenterer.

Det som også er viktig å ta i betraktning er hvilke dokumenter det er vist til her, enten om det artikkel, video eller debatt innlegg vil dette ha betydning for måten argumentet er presentert på. Aarsæthers argumenter er presentert gjennom video, hvor han forteller sine synspunkt, og Røiseland's argument er presentert gjennom et innlegg han selv har skrevet. Det er viktig å huske på at slike faktorer vil spille en rolle på måten en vil tolke data på. I en artikkel vil journalistens tolkning og mening kanskje påvirke hvordan argumentene er presentert, i en video og et debattinnlegg vil talerens mening skinne igjennom. De vil ha mer tid til å bearbeide og forberede seg på argumentene, og dette vil være med å avgjøre hvordan publikum tolker argumentet. De har tid til å lete etter relevante faktaopplysninger om saken, og forbedre presentasjon av argumentet slik at det blir fremvist på en forståelig måte

Eksterne mot sammenslåing bygger bro til Finnmark og viser stor tillit til at Finnmark kan styre eget fylke og løse problemer som følger med. Dette kan tenkes å øke frustrasjon i Finnmark, eller iallfall gi en bekreftelse på den frustrasjon de føler på. Gjennom disse argumentene vil Finnmarks store motstand kunne virke mer oppriktige da argumentasjonene kommer fra eksterne personer, og ikke fra finnmarkinger med følelsesmessig tilknytning til fylket.

Finnmarkinger mot sammenslåing

I analysedelen av oppgaven kunne vi se at de som tilhørte posisjon *finnmarkinger mot sammenslåing* hadde mye bruk av følelser når de argumenter. De forsøker å vinne publikum ved å bruke følelser, og de forsøker å appellere til andre finnmarkinger. De spiller mye på en felles identitet og bruker ord slik som «vi». Et eksempel på dette er i argumentet av Arne Pedersen «*Regionsaken har vist oss at vi i Finnmark ikke er så mye verdt. Det er ikke av ny dato. [...] Vi har møysommelig bygd opp tillit og samarbeid med våre nærmeste naboer i øst. [...]*» (Dokument 16). Pedersen bruker her ordet «vi» flere ganger, og på den måten appellerer han til finnmarkinger. I teorikapittelet ble det presentert «sterke og svake bånd» innenfor ett nettverk. Det kommer frem at finnmarkinger er preget av nettverk med sterke bånd. Da de spiller mye på felleskapsbåndet og «vi»-følelsen.

I argumentet til Pedersen spilles det mye på en felles identitet. Et annet eksempel er i Torill Olsen sitt argument, hvor også hun spiller på en slik identitet følelse. «*[...] Det er denne historien som ligger i meg og i mange finnmarkinger. Den er en del av vår identitet og vår arv, fortellinger vi bærer ikke bare på vegne av oss selv, men på vegne av våre forfedre som ble behandlet som annenrangs mennesker i slit og armod. [...]*» (Dokument 17.). Det er også her vist til felleskapsbånd og tilhørighet til hverandre, og de viser stor grad av gjensidighet til hverandre og intimitet, noe som vil være med på å avgjøre hvor sterke båndene mellom mennesker er (Granovetter 1973, s1361 jf. Krackhardt u.å, s.82).

Igjen ser vi en «vi mot dem» mentalitet i argumentene, som spiller på følelsen av samhold i Finnmark. I tillegg viser de til en historie av å bli side satt og nedprioritert. Dette er en følelse som kan tenkes å være forplantet i en del finnmarkinger. Kanskje stammer det fra krigens år med nedbrenning og gjenreisning. Kanskje kan det komme av fornorskningen av samer og kvener, eller kanskje kan det komme av en regjering som ikke er særlig distriktsvennlig. Uansett vil det å fokusere på disse følelsene av nedprioritering være et godt hjelpemiddel for å appellere til finnmarkinger generelt.

Prosesen har tidligere vist tegn til skjevfordeling og usikkerhet, noe som kan være forklaringsvariabler på hvorfor Finnmarks tillit til Troms ble svekket. Denne problematikken viser Tarjei Bech til i hans argument, hvor han blant annet sier «[...]Det starter med at Finnmark fylkesting ved flere anledninger vedtok at Finnmark i en regionreform ønsket å stå som eget fylke også i fremtidens norgeskart. Når Stortinget likevel vedtok at Finnmark skulle slås sammen med Troms forholdt vi oss til det. [...]Grunnen til at jeg trekker dette frem er at vi i Finnmark hele veien har vært motstandere av sammenslåingen, men når den først ble vedtatt så ønsket vi av hele vårt hjerte å få en så god løsning som mulig for det nye fylket. [...]» (dokument 19). Bech viser til at Finnmark var villig til samarbeid i starten men på grunn av brudd i forhandlingen ble de usikker på både prosessen og hvordan fremtiden til Finnmark ville bli i det nye storfylket.

I teorikapittelet ble det nevnt at mennesker ikke liker endringer, og at de er ukomfortable med usikkerhet, noe svake bånd mellom medlemmene i ett nettverk vil øke (Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.122). Dette kan kanskje være med å forsvare og forklare hvorfor finnmarkinger har reagert på sammenslåingsprosessen slik de har gjort. Da sammenslåingsprosessen har vist usikkerhet i tidlig stadium og da båndene mellom de fra Finnmark og de fra Troms er svake, så er det tenkelig at de endringene og usikkerheten som oppstår vil gjøre prosessen vanskeligere.

Tidligere ble det redegjort for tillit og mistillit, der det å ha tillit til noen kunne forstås som risiko da du overlater noe verdifullt i andre sin varetakt (Eriksen, (2012, i Skirbekk & Grimen 2012, s.219-221). Finnmarkinger overlater en del av seg selv, en del av Finnmark, til Troms. Selvfølgelig vil finnmarkinger også være med å styre det nye storfylket, men Finnmarks fremtid vil bli påvirket av Troms. Finnmark viste tillit til regionreformen i starten da de sa ja til forhandling med Troms, men slik jeg redegjorde for i teorikapittelet så kan tillit bli brutt. Tillitsmottaker kan vise seg å ikke være verdig tilliten, og tillitrelasjon vil da kunne bryte sammen og resultere i mistillit (Skirbekk & Grimen 2012, s.219-221). Mistillit er nok et sterkt ord å bruke i denne sammenheng, men det er helt klart at Finnmarks tillit til Troms ble svekket i de tidligere forhandlingene mellom fylkene. Da Troms, i følge Ragnhild Vassvik, ikke ville anerkjenne Finnmark som likeverdig part i forhandlingen (Finnmark fylkeskommune, 2017b), kunne dette ha en sammenheng med den manglende tilliten mellom fylkene.

Tidligere ble det gjort rede for et av argumentene til Monica Mæland i posisjonen *eksterne for sammenslåing*, hvor hun argumenterte for en sammenslåing på bakgrunn av at Finnmark strever med frafall i videregående skoler (Dokument 3). Dette var et argument som ble presentert i en debatt på NRK, mellom Mæland og Tarjei Bech. I responsen til Bech motsa han ikke Mæland, men argumentert: «[...] Du og regjeringen eier jo to statlige skoler i Finnmark, og det er jo ikke slik at de gjør det noe bedre enn de fylkeskommunale skolene selv om de er eid av kunnskapsdepartementet» (Dokument 18).

Et poeng Bech trekk inn i dette argumentet er at regjeringen eier to skoler i Finnmark og at disse skolene ikke gjør det bedre sammenlignet med andre skoler i fylket. Det er kanskje tenkelig at med et slikt argument så vil tilliten til regjeringen svekkes. For hvis de statlige skolene ikke klare å få gode skoleresultater eller minske frafallet i skolen i Finnmark, så hvorfor skal finnmarkinger da ha tro til at regjeringens kompetanse er tilstrekkelig nok til å avgjøre fylkets fremtid. Gjennom Bechs argument her, så er det også tenkelig at man ikke kan se på skolens resultater som en faktor av fylkets manglende kompetanse, men heller som et resultat av fylkets kompleksitet.

På bakgrunn av eksemplene over kan vi se at de i denne posisjonen er preget av sterke bånd mellom hverandre. De føler en sterk følelse av lojalitet og gjensidighet til hverandre, noe som er kjennetegn på nettverk som er preget av avgrensede sosial kapital (Putnam (2000) jf. Hegedahl & Rosenmeier 2007, s.30). Det er også blitt vist, gjennom de argumentene som er blitt presentert her, at de har mindre tillit til Troms på grunn av forhandlinger som ble brutt tidligere i sammenslåingsprosessen. *Finnmarkinger for sammenslåing* viser mye frustrasjon og motstand gjennom argumentene, de har tro på seg selv og de allierer seg med hverandre. Det brukes mye følelser i argumentene og det er mye bruk av «vi», altså spiller de på en felles identitet.

Gjennom argumentene til *finnmarkinger for sammenslåing* kan vi forstå at tilhørigheten til fylket og til hverandre står sentralt. I kapittel tidligere forskning ble det gjennom Fimreite & Selle (2007 s.76-79) presenter at innbyggers tilhørighet til regionene som skal sammenslås er viktig for oppslutning. Det kan gjennom argumenter som er presentert her se ut til at finnmarkinger ikke føler på en felles tilhørighet til Troms.

7 Oppsummering og konklusjon

I teorikapittelet ble Putnam sin forståelse på sosial kapital presentert. Han mente at et økende engasjement og deltakelse i samfunnet vil kunne føre til mindre korrupsjon og kriminalitet, samtidig som økonomien, folkehelsen og demokratiet forbedres (Wollebæk & Seggaard 2011, s.13). Putnam mener også at gjennom å engasjere seg i frivillige organisasjoner vil et sterkere og mer effektivt politisk system skapes (Wollebæk & Seggaard 2011, s.20). De argumentene som er blitt presentert i posisjonene *eksterne for sammenslåing* og *finnmarkinger for sammenslåing* har problematikken rundt frafall i skolen, samt andre negative sider vært nevnt som faktorer for hvorfor fylket bør sammenslås med Troms. Sammenslåing vil kunne gi mer effektiv politisk styring, men om dette vil løse problemene eller ikke er vanskelig å svare på her da fremtiden ikke kan forutsees.

Putnam mener sosial kapital er avhengig av fysisk møte mellom mennesker og han legger vekt på tillit og normer for samarbeid (Wollebæk & Seggaard 2011, s.26-45). Et fysisk møte mellom mennesker er kanskje allerede vanskelig å oppnå i Finnmark da det er enorme avstander mellom folk, og med det nye storfylket vil avstanden mellom folket bli enda større. Det er tenkelig at gjennom det nye storfylket, vil ikke sosial kapital og de positive effektene som følger med, bli noe lettere å oppnå. På den andre siden kan sosial kapital komme i flere former og størrelser og det er ikke nødvendig med gjentatte og intensive nettverk for å oppnå høy sosial kapital. Det kan også være høy sosial kapital der nettverkene er episodisk og anonyme (Putnam 2000, s.22). På bakgrunn av dette er det tenkelig at Finnmarks frustrasjon over sammenslåingen blir mindre forståelig, da den sosiale kapitalen ikke nødvendigvis vil svekkes med et større fylke hvor det bor personer man verken har møtt eller har noen relasjon til.

På bakgrunn av argumentene som ble presentert i posisjonen *eksterne for sammenslåing* kan man se at de i denne posisjonen argumenterer ofte med bruk av negative beskrivelser av Finnmark. De allierer seg mer med Troms enn til Finnmark fylke, slik vi har sett i eksemplene over, og det kan gjennom dette også virke som de har mer tillit til Troms enn til Finnmark. På bakgrunn av dette kan Finnmarks store motstand og frustrasjon forståes da slike faktorer kan påvirke Finnmarks tillit til at sammenslåingsprosessen vil tjene fylket.

Det har også blitt vist gjennom argumentene til *finnmarkinger mot sammenslåing* at Finnmark preges av avgrensede sosial kapital. Lojaliteten i slike nettverk er stor og nettverket er homogent (Putnam 2000, s.22-23). Finnmarkinger har gjennom argumentene vist stor lojalitet

til fylket og til hverandre. De viser tillit til egen kompetanse samtidig som det vises mindre tillit til at Finnmark vil tjene noe på det nye storfylket. Putnam legger vekt på tillit og samarbeid når han snakker om sosial kapital. Han mener at interaksjon som skjer mellom mennesker kan bygge opp denne tilliten (Wollebæk & Seggaard 2011, s.26-45). Det er blitt vist gjennom sammenslåingsprosessen at interaksjon mellom de gjeldene partene ikke alltid har vært positiv. Dette kan sees da begge fylkene på ett tidspunkt har brutt samarbeidet, og det kan vises gjennom Mælands utsagn om at Finnmarks manglende samarbeider vil gå ut over deres representanter i nemnda. Interaksjon som har funnet sted under sammenslåingsprosessen har ikke bygget opp tilliten mellom fylkene, tvert i mot. Det er tenkelig at siden Finnmark var usikker på sammenslåingsprosessen før utsagnet fra Mæland, så vil deres tillit til prosessen vært betraktelig dårligere etter.

8 Avsluttende kommentar

Som nevnt så vil det ikke her være mulig å konkludere med om sammenslåingen vil være positiv eller negativt for Finnmark, og det var heller ikke oppgavens hensikt. Jeg ville gjennom denne mastergradsoppgaven forsøke å se om man på bakgrunn av utvalgte argumenter kunne forstå frustrasjon Finnmark har vist gjennom sammenslåingsdebatten. Jeg har vist at de ulike posisjonene i debatten har ulike tilnærminger når de argumenterer. De appellerer til forskjellige publikum og de viser tillit til ulike parter. Oppgavens overordnet problemstilling var som følge: *Kan man gjennom et utvalg av argumenter i sammenslåingsdebatten bedre forstå den store motstanden og frustrasjon Finnmark har vist til fylkets sammenslåing med Troms?*

På bakgrunn av de gjennomgåtte argumentene og diskusjon av forskningsspørsmålene, så kan man forstå noe av frustrasjon finnmarkinger har vist. Det er kanskje lett for finnmarkinger og trekke fram historiske hendelser og de er nok i stor grad redd for at historien nå skal gjenta seg. Det er viktig å huske på at dette er et stolt folkeslag, det er folk som har stor tilhørighet til ikke bare fylket, men også navnet, historien, og den identiteten som ligger bak det å være finnmarking. I prosessen har Finnmarks tillit til sammenslåingen blitt svekket, deriblant fra Mælands endring i nemnda, som nevnt i kapittel 1.2 *Sammenslåingsprosessen fra start til slutt*. Ut fra slike faktorer kan en forstå frustrasjon i Finnmark, da det kan oppleves som en bekreftelse på fylkets svekkete posisjon i storfylket. Det har også i historien vært et stort tap av identitet og kultur gjennom fornuftspolitikk. Det er tenkelig at de nå føler på noe lignende tap da identiteten og kulturen ved fylkets navn og fylkets kompleksitet står sentralt ved det å være finnmarking.

Figur og tabell

Figur 1: Firefeltstabell av argumentene.....	29
--	----

Referanseliste

Aftenposten. (2018, 16. mai). Folkeavstemningen i Finnmark: 87 prosent stemte nei til sammenslåing av Troms og Finnmark: Hele 87 prosent av finnmarkingene sier nei til sammenslåing med Troms. Det endrer ingen ting, fastslår kommunalminister Monica Mæland (H). *Aftenposten*. Hentet [4. februar. 2019] fra

<https://www.aftenposten.no/norge/i/a2xve4/Folkeavstemningen-i-Finnmark-87-prosent-stemte-nei-til-sammenslaing-av-Troms-og-Finnmark>

Andersen, J.E. (2018, 21. juni). Mælands «Finnmarks-lov» får kritikk. -Rå overkjøring: Kommunalminister Monica Mælands (H) raske forskriftsendring om sammenslåing av Troms og Finnmark uten deltagelse fra finnmarkingene møtes av skarpe reaksjoner. *VG*. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/J1yld8/maelands-finnmarks-lov-faar-kritikk-raa-overkjoering>

Askheim, S. (2018, 2.november). Finnmark. *Store norske leksikon*. Hentet [15.mai. 2019] fra <https://snl.no/Finnmark>

Bratberg, Ø. (2017) *Tekstanalyse for samfunnsvitere* (2.utg. 1. opplag) Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2015) *Kvalitative metoder: Empiri og teoriutvikling* (1. utg. 2. opplag). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Brodersen R.B, Bråten F.J, Reisersgaard A., Slethei L. & Ågotnes K. (2007). *Tekstens autoritet: tekstanalyse og skriving i akademia*. Oslo: Universitetsforlaget

Davis, K. (1992). Validity and Reliability in Qualitative Research on Second Language Acquisition and Teaching. Another Researcher Comments. *TESOL Quarterly*, 26(3), 605-608. doi:10.2307/3587190 Hentet fra https://www.jstor.org/stable/3587190?casa_token=AMs5aZ6b02kAAAAA:BwflsUtXjr1op7SLAat5_gQ-DEO4rim3-PApp66YnphGqJAUUucAC6mRPQWRNngpvfpVrUhUa2w1qK1quzMXtE0exbYFbOTiMN L9gGJdkDZiuPgAfVDI&seq=1#metadata_info_tab_contents

Eriksen, E.O. (2012). Krigen i hvitt. I Skirbekk, H. & Grimen (Red.), *Tillit i Norge*. (1.utg., s.219-248). Oslo: Forlaget Res Publica.

Ertesvåg, F. (2018, 4. mars). Mæland uten nye løfter til Finnmark: KIRKENES (VG) Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H) vil ikke garantere at Finnmark får like mange politikere i fellesnemnda som det Troms får. *VG*. Hentet [1. mai. 2019] fra <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/WLxWXj/maeland-uten-nye-loeften-til-finnmark>

Fimreite, A.L. & Selle, P. (2007). Folkevalgte regioner – liv laga? *Nytt Norsk Tidsskrift*, (1/2007), 75-86.

Finnmark fylkeskommune. (2017a, 18. november). Starter forhandlinger med Troms om sammenslåing. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/fylkessammenslaing/startet-forhandlinger-med-troms-om-sammenslaing.592917.aspx>

Finnmark fylkeskommune. (2017b, 29. november). Brudd i forhandlingene mellom Finnmark og Troms. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/fylkessammenslaing/brudd-i-forhandlingene-mellom-finnmark-og-troms.593327.aspx>

Finnmark fylkeskommune. (2017c, 15. desember). Vil fortsette forhandlinger om sammenslåing med Troms. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/aktuelt/vil-fortsette-forhandlinger-om-sammenslaing-med-troms.593665.aspx>

Finnmark fylkeskommune. (2017d, desember). Kunnskapsgrunnlag for folkehelse i Finnmark-Finnmárku. Hentet [24. april. 2019] fra https://www.ffk.no/_f/p10/i98d7520f-8b1b-4fb1-ae64-ae2ee4f5dcb2/folkehelseqxp_layout-1.pdf

Finnmark fylkeskommune. (2018a, 26. januar). Troms brøt forhandlingene med Finnmark. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/fylkessammenslaing/troms-brot-forhandlingene-med-finnmark.594650.aspx>

Finnmark fylkeskommune. (2018b, 15. mars). Forkaster Gardemoen-avtalen og vedtar folkeavstemning. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/fylkessammenslaing/forkaster-gardemoen-avtalen-og-vedtar-folkeavstemning.595569.aspx>

Finnmark fylkeskommune. (2018c, 16. mai). Resultat folkeavstemning i Finnmark 7.-14. mai 2018: Sammenslåing Finnmark – Troms. Hentet [13. april. 2019] fra https://www.ffk.no/_f/p10/ie4f32c8d-8010-4572-b27a-8ace228ce8ae/resultat-folkeavstemning-1.pdf

Halkier, B. (2011). Methodological Practicalities in Analytical Generalization. *Qualitative Inquiry*, 17(9), 787-797. Hentet fra <https://doi.org/10.1177/1077800411423194>

Hansen, P., Vik, S., Fossen, C.H., & Bergersen, T. (2018, 14. august/15. august). Finnmark nekter å møte Troms og Mæland. -Det vil være det samme som å gi opp: Planen var å samle de to nordligste fylkene i et dialogmøte om den videre sammenslåingen, neste mandag. Men Finnmark takker kun ja til et møte om en reversering. *NRK*. Hentet [1. mai. 2019] fra https://www.nrk.no/troms/finnmark-nekter-a-mote-troms-og-maeland_-_det-vil-vaere-det-samme-som-a-gi-opp-1.14166088

Hansen, T.I. (2018, 24.oktober). Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. *SNL*. Hentet [14. mai. 2019] fra https://snl.no/Universitetet_i_Tromsø_-_Norges_arktiske_universitet

Haugan, B. & Johnsen, A.B. (2018, 20. august). Mæland setter Finnmark-reformen på pause: KrF holder det åpent om de enda en gang vil tvinge Finnmark og Troms sammen i én region. Det henger på hvilke oppgaver de nye regionene får. *VG*. Hentet [1. mai. 2019] fra <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/BJXK6e/maeland-setter-finnmark-reformen-paa-pause>

Hegedahl P., & Rosenmeier S.L. (red.) (2007). *Social Kapital: som teori og praksis* (1.utg). Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Henriksen, T.M. (2018, 14. februar). Mekling mellom Finnmark og Troms. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/fylkessammenslaing/mekling-mellom-finnmark-og-troms.595083.aspx>

Kartverket. (2018, 19. oktober). Norges kystlinje. Hentet [09. april.2019] fra <https://www.kartverket.no/kunnskap/Fakta-om-Norge/norges-kystlinje/kystlinjen-i-kilometer/>

Kjeldstadli, K. (1997). Å analysere skriftlige kilder. I Fossåskaret, E., Fuglestad, O.L. & Aase, T.H (Red.), *Metodisk Feltarbeid: Produksjon og tolkning av kvalitative data*. Oslo: Universitetsforlaget

Krackhardt, D. (u.å) The strenght of strong ties: The importance of philos in organizations. I Cross, R., Parker, A. & Sasson L (Red.), *Networks in the Knowledge Economy* (2003. s.82-109). New York: Oxford University Press. Hentet [25. mars. 2019] fra <https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=r98RDAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA82&dq=K>

[rackhardt+strengt+of+strong+ties&ots=0pr83Z714Y&sig=ZMAPnXZ3EPdPaE_Ekbeqef212kw&redir_esc=y#v=onepage&q=Krakkhardt%20strengt%20of%20strong%20ties&f=false](https://www.krakkhardt.no/nyheter/2018/12/06/Stortinget-sa-nei-nok-en-gang-til-a-reversere-sammenslaingen-av-Troms-og-Finnmark-18019202.ece)

Lange, R. (2018, 6. desember). Stortinget sa nei nok en gang til å reversere sammenslåingen av Troms og Finnmark: Stemte torsdag over et forslag om å reversere og sa nei for tredje gang. *iTromsø*. Hentet [11. mai. 2019] fra

<https://www.itromso.no/nyheter/2018/12/06/Stortinget-sa-nei-nok-en-gang-til-a-reversere-sammenslaingen-av-Troms-og-Finnmark-18019202.ece>

Markussen, E., Lødding, B. & Holen, S. (2012, 10. mai). De 'hær e'kke nokka for mæ: Om Bortvalg, gjennomføring og kompetanseoppnåelse i videregående skole i Finnmark skoleåret 2010-2011. (NIFU 10/2012). Hentet [15. desember. 2019] fra <https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/bitstream/handle/11250/280864/NIFUrapport2012-10.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Mietinen, M.B. (2017, 03. november). Forhandlingene starter. *Finnmarks fylkeskommune*. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.ffk.no/fylkessammenslaing/forhandlingene-starte.591179.aspx>

Mortensen, M. & Andreassen, R.N. (2018, 8. mai/ 9. mai). Kommunalminister truer finnmarkingene med mindre makt: Kommunalminister Monica Mæland truer med å bruke folketallet som grunnlag for fordeling av medlemmer til fellesnemnda for Troms og Finnmark, hvis Finnmark setter seg på bakbeina. Fylkesordfører i Finnmark, Ragnhild Vassvik er overrasket. *NRK*. Hentet [1. mai. 2019] fra <https://www.nrk.no/troms/kommunalministeren-truer-finnmarkingene-med-mindre-makt-1.14041960>

Mortensen, R. (2015, 4. mai). Visste du at Finnmark er 107 ganger større enn Oslo?: Fikk aha-opplevelse av størrelsen til Finnmark i denne videoen. *NRK*. Hentet [09. april. 2019] fra https://www.nrk.no/finnmark/visste-du-at-finnmark-er-107-ganger-storre-enn-oslo_-1.12343221

Munkejord, M.C. & Olsen, K. (2011, 30. mai). «Vi investerer i opplevelser»: En analyse av innflytteres fortellinger om mobilitet, flerstedstilknytning og hverdagstrivsel på to steder i Finnmark (s.4-17). *Norsk antropologisk tidsskrift* 01/2011 (Volum22). Hentet [6. mai. 2019] fra <https://www.idunn.no/nat/2011/01/art08>

- Nielsen, N.M (2011) *Argumenter i kontekst: introduksjon til pragmatisk argumentasjonsanalyse* (1.utg. 2.opplag). Frederiksberg: Samfundslitteratur
- Nordmo, L. (2018, 1. desember). UiT si historie. *Universitetet i Tromsø*. Hentet [7. mai. 2019] fra https://uit.no/om/art?p_document_id=339793&dim=179040
- NTB. (2018, 10. august). Mæland sier nei til Troms-forslag: Vil ikke ta over. *Nordlys*. Hentet [1. mai. 2019] fra <https://www.nordlys.no/politikk/troms/finnmark/maland-sier-nei-til-troms-forslag-vil-ikke-ta-over/s/5-34-932430>
- Onsøien, O.G. (2018, 26. januar). Troms bryter forhandlingene med Finnmark. *Nordlys*. Hentet [30. april. 2019] fra <https://www.nordlys.no/regionreform/troms-fylkeskommune/finnmark-fylkeskommune/troms-bryter-forhandlingene-med-finnmark/s/5-34-776455>
- Prior, L. (2003). *Using documents in Social Research*. London: SAGE Publications.
- Putnam, R.D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. New York: Simon & Schuster
- Regjeringen. (2018, 23. oktober). Regionreformen. Hentet [3. mai. 2019] fra <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/regionreform/regionreform/id2477186/>
- Sandlie, H.C. & Andersen P.L. (2016). «Rotløs ungdom» - ungdom, flytting og livssjanser (s.130-158). *Sosiologi i dag*, årgang 46, nr.3-4/2016. Hentet [3. januar. 2019] fra ojs.novus.no/index.php/SID/article/download/1302/1290
- Skirbekk, H. (2012). Tillitens betydning i Norge og Norden. I Skirbekk, H. & Grimen (Red.), *Tillit i Norge*. (1.utg., s.11-29). Oslo: Forlaget Res Publica.
- Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitative metoder* (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.
- Thorsnæs G. & Askheim S. (2018, 15. august). Finnmarks historie. *Store norske leksikon*. Hentet [09. april. 2019] fra https://snl.no/Finnmarks_historie

Trovåg, E.O. & Jørstad, M. (2018, 27. februar). Blir kalt forræder etter sammenslåingsvedtak. -Det hadde vært best om du ikke overlevde Utøya: Fylkesvaraordfører i Finnmark, Tarjei Jensen Bech, har fått svært uhyggelige meldinger etter at Finnmark og Troms kom et steg nærmere en sammenslåing. *NRK*. Hentet [01. mai. 2019] fra https://www.nrk.no/finnmark/blir-kalt-forraeder-etter-sammenslaingsvedtak_-det-hadde-vaert-best-om-du-ikke-overlevde-utoya-1.13936383

Utdanningsdirektoratet. (2013, 1. august). Lærerplan i samfunnsfag (SAF1.03). Hentet [19. april. 2019] fra <http://data.udir.no/kl06/SAF1-03.pdf>

Utdanningsdirektoratet. (2015a, 25. august). Generell del av lærerplan: Det skapende mennesket. Hentet [19. april. 2019] fra <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/generell-del-av-lareplanen/det-skapande-mennesket/>

Utdanningsdirektoratet. (2015b, 7. august). Demokrati i praksis – veiledning til valgfaget. Hentet [19. april. 2019] fra <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/veiledning-lp/demokrati-i-praksis-veiledning/3-praktiske-eksempler/eksempel-5-argumentasjon-og-meningsbrytning/>

Utdanningsdirektoratet. (2016, 23. august). Lærestoff, innhold, arbeidsmåter og organisering. Hentet [19. april. 2019] fra <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/velg-larestoff-innhold-arbeidsmater-og-organisering/>

Vermes, T, (2018, 31. juli/7. august). Rødt og Sp utfordrer Monica Mæland på lovligheten av tvangssammenslåing av Finnmark og Troms. *ABC nyheter*. Hentet [1. mai. 2019] fra <https://www.abcnyheter.no/nyheter/politikk/2018/07/31/195419882/rodt-og-sp-utfordrer-monica-maeland-pa-lovligheten-av-tvangssammenslaing-av-finnmark-og-troms>

I Wollebæk D., & Seegard, S.B. (2011). Sosial Kapital i Norge: Oljen i Maskineriet I Wollebæk D., & Seegard, S.B. (red.) (2011) *Sosial Kapital i Norge* (1.utg. s.11-22.). Latvia: Cappelen Damm Akademisk.

I Wollebæk D., & Seegard, S.B. (2011). Sosial Kapital – hva er det og hvor kommer det fra. I Wollebæk D., & Seegard, S.B. (red.) (2011) *Sosial Kapital i Norge* (1.utg. s.25-45.). Latvia: Cappelen Damm Akademisk.

Zachariassen, K. (2016, 1. september/14. juni 2017). Fornorskingspolitikken overfor samar og kvenar. Hentet [03. mai. 2019] fra <https://www.norghistorie.no/industrialisering-og-demokrati/artikler/1554-fornorskingspolitikken-overfor-samar-og-kvenar.html>

Referanse av datakilder

Altaposten. (2018, 25.november/26.november). Ti gode og tre dårlige grunner for Troms og Finnmark: -Etter 28 år med langvarig press fra alle norske fylkeskommuner mannet Stortinget seg i fjor endelig opp, skriver Børre St. Børresen. *Altaposten*. Hentet fra <https://www.altaposten.no/meninger/2018/11/25/—Ti-gode-og-tre-darlige-grunner-for-Troms-og-Finnmark-17940514.ece> (dokument 15).

Finnmark fylkeskommune. (u.å). For og i mot Finnmark som egen region. Hentet fra <https://www.ffk.no/nyheter/for-og-i-mot-finnmark-som-egen-region.549799.aspx> (dokument 4) & (dokument 5).

ForFinnmark. (2018, 24.mai). Om fylkessammenslåing i Stortinget. *ForFinnmark*. Hentet fra <http://forfinnmark.no/om-fylkessammenslaing-i-stortinget/> (dokument 19)

Haugland, L.S. (2017, 2. desember). Mener man må se på mulighetene i den nye region: -For mye svartmaling og bekymringer. *iFinnmark*. Henter fra <https://www.ifinnmark.no/finnmark/regionreform/vest-finnmark/mener-man-ma-se-pa-mulighetene-i-den-nye-regionen-for-mye-svartmaling-og-bekymringer/s/5-81-640424> (dokument 10).

Hesla, G.K. & Bendixen, A. (2018, 6. desember/7. desember). Stortinget sier nei til Finnmark for tredje gang: Etter harde ordvekslinger i Stortinget ble resultatet slik mange hadde trodd. Nok en gang ble det flertall for å slå sammen Finnmark og Troms. *NRK*. Hentet fra <https://www.nrk.no/finnmark/stortinget-sier-nei-til-finnmark-for-tredje-gang-1.14328340> (dokument 1) (argument 8) & (argument 9).

High North News. (2018, 23.mars). Professor: -Fylkessammenslåing vil få dramatisk følger for finnmarkingene. *High North News*. Hentet fra <https://www.highnorthnews.com/nb/professor-fylkessammenslaing-vil-fa-dramatiske-folger-finnmarkingene%20Dokument%2014> (dokument 14)

Kjaer, A. (2018, 12.juni). Nå er begeret fullt! *ForFinnmark*. Hentet fra <http://forfinnmark.no/na-er-begeret-fullt/> (dokument 20)

Mehren, N. (2018, 16. februar). Gardemoavtalen:-Slutt å sutre og bidra til det nye fylket: Æresmedlem og tidligere leder i Fiskarlaget, Reidar Nilsen, har en klar melding til partikolleger i Arbeiderpartiet i Finnmark og til andre som kritiserer «Gardemoavtalen». *NRK*. Henter fra https://www.nrk.no/troms/gardemoavtalen_-_slutt-a-sutre-og-bidra-til-det-nye-fylket-1.13920893 (dokument 6) & (dokument 7)

Nilsen, A. (2018, 9.mars). Nils Aarsæther kritiserer sammenslåing av Finnmark og Troms (video). *Lexius superior*. Hentet fra <https://www.lexius.no/video-nils-aarsather-kritiserer-sammenslaing-av-finnmark-og-troms/> (dokument 11), (dokument 12) & (dokument 13).

Olsen, T. (2018, 13.august). Kampen mot overmakta! *ForFinnmark*. Hentet fra <http://forfinnmark.no/kampen-mot-overmakta/> (dokument 17)

Pedersen, A. (2019, 4.januar). -Vi er nok ikke like mye verd, vi som bor her oppe! *ForFinnmark*. Hentet fra <http://forfinnmark.no/vi-er-nok-ikke-like-mye-verd-vi-som-bor-her-oppe/> (dokument 16)

Rostad, I.J., Eliassen, H.Ø., Blekeli, T.N. & Sællmann, S.K. (2018, 17. august). Mæland frykter at Finnmarks-opprør kan velte hele regionreformen: Hele regionreformen kan ryke dersom sammenslåingen mellom Finnmark og Troms havarerer, frykter kommunalminister Monica Mæland (H). *NRK*. Hentet fra <https://www.nrk.no/finnmark/maeland-frykter-at-finnmarks-oppror-kan-velte-hele-regionreformen-1.14169784> (dokument 2), (dokument 3) & (dokument 18).

Vedlegg

Dokument 1: Monica Mæland

Argument	Livene våre har endret seg dramatisk de siste 50 årene. Er det da noen grunn til at fylkeskommunene ikke skal endre seg når resten av verden har gjort det
Referanse	Dokument 1: Hesla, G.K. & Bendixen, A. (2018, 6. desember/7. desember). Stortinget sier nei til Finnmark for tredje gang: Etter harde ordvekslinger i Stortinget ble resultatet slik mange hadde trodd. Nok en gang ble det flertall for å slå sammen Finnmark og Troms. <i>NRK</i> . Hentet fra https://www.nrk.no/finnmark/stortinget-sier-nei-til-finnmark-for-tredje-gang-1.14328340

Dokument 2: Monica Mæland

Argument	[Finnmark] strever med å få folk til å bo der (Tid: 0641-0642)
Referanse	Dokument 2 (Tid i video: 0641-0642): Rostad, I.J., Eliassen, H.Ø., Blekeli, T.N. & Sællmann, S.K. (2018, 17. august). Mæland frykter at Finnmarks-opprør kan velte hele regionreformen: Hele regionreformen kan ryke dersom sammenslåingen mellom Finnmark og Troms havarerer, frykter kommunalminister Monica Mæland (H). <i>NRK</i> . Hentet fra https://www.nrk.no/finnmark/maeland-frykter-at-finnmarks-oppror-kan-velte-hele-regionreformen-1.14169784

Dokument 3: Monica Mæland

Argument	Dere [finnmarkinger] strever med frafall i videregående skole, dere strever med skoleresultater
Referanse	Dokument 3 (Tid i video: 0631-0634): Rostad, I.J., Eliassen, H.Ø., Blekeli, T.N. & Sællmann, S.K. (2018, 17. august). Mæland frykter at Finnmarks-opprør kan velte hele regionreformen: Hele regionreformen kan ryke dersom sammenslåingen mellom Finnmark og Troms havarerer, frykter kommunalminister Monica Mæland (H). <i>NRK</i> . Hentet fra https://www.nrk.no/finnmark/maeland-frykter-at-finnmarks-oppror-kan-velte-hele-regionreformen-1.14169784

Dokument 4: Målfrid Baik

Argument	Folk flytter i veldig stor grad til urbane strøk. Det handler om å stå tettere i lag, dette gjelder landegrenser, fylkesgrenser og kommunegrenser. Baik viser til byen Oulo i Finland -som søker samarbeid på hele Nordkalotten. For næringslivet vil samarbeid og sammenslåing være en fordel, i følge henne.
Referanse	Dokument 4: Finnmark fylkeskommune. (u.å). For og i mot Finnmark som egen region. Hentet fra https://www.ffk.no/nyheter/for-og-i-mot-finnmark-som-egen-region.549799.aspx

Dokument 5: Målfrid Baik

Argument	Aktører som vil etablere seg må forholde seg til flere fylkesgrenser, kommunegrenser og regionale, statlige institusjoner. Dette er en hemsko for bedrifter da det blir byråkrati og lang behandlingstid i flere sammenhenger.
Referanse	Dokument 5: Finnmark fylkeskommune. (u.å). For og i mot Finnmark som egen region. Hentet fra https://www.ffk.no/nyheter/for-og-i-mot-finnmark-som-egen-region.549799.aspx

Dokument 6: Reidar Nilsen

Argument	Vi får ta del i et universitet. Skoleungdom i Troms og Finnmark får et bredere utvalg å velge i videregående skoletilbudet.
Referanse	Dokument 6: Mehren, N. (2018, 16. februar). Gardemoavtalen:-Slutt å sutre og bidra til det nye fylket: Æresmedlem og tidligere leder i Fiskarlaget, Reidar Nilsen, har en klar melding til partikolleger i Arbeiderpartiet i Finnmark og til andre som kritiserer «Gardemoavtalen». <i>NRK</i> . Henter fra https://www.nrk.no/troms/gardemoavtalen_-_slutt-a-sutre-og-bidra-til-det-nye-fylket-1.13920893

Dokument 7: Reidar Nilsen

Argument	Nilsen lar seg også begeistre over avtalen som fører til at finnmarkinger kan si at de har et eget universitetssykehus, kun flyreise unna
Referanse	Dokument 7: Mehren, N. (2018, 16. februar). Gardemoavtalen:-Slutt å sutre og bidra til det nye fylket: Æresmedlem og tidligere leder i Fiskarlaget, Reidar Nilsen, har en klar melding til partikolleger i Arbeiderpartiet i Finnmark og til andre som kritiserer «Gardemoavtalen». <i>NRK</i> . Henter fra https://www.nrk.no/troms/gardemoavtalen_-_slutt-a-sutre-og-bidra-til-det-nye-fylket-1.13920893

Dokument 8: Marianne Haukland

Argument	[Finnmarkingene] har flere hull i tennene
Referanse	Dokument 8: Hesla, G.K. & Bendixen, A. (2018, 6. desember/7. desember). Stortinget sier nei til Finnmark for tredje gang: Etter harde ordvekslinger i Stortinget ble resultatet slik mange hadde trodd. Nok en gang ble det flertall for å slå sammen Finnmark og Troms. <i>NRK</i> . Hentet fra https://www.nrk.no/finnmark/stortinget-sier-nei-til-finnmark-for-tredje-gang-1.14328340

Dokument 9: Marianne Haukland

Argument	Finmarkingene har mindre sannsynlighet for å fullføre videregående skole
Referanse	Dokument 9: Hesla, G.K. & Bendixen, A. (2018, 6. desember/7. desember). Stortinget sier nei til Finnmark for tredje gang: Etter harde ordvekslinger i Stortinget ble resultatet slik mange hadde trodd. Nok en gang ble det flertall for å slå sammen Finnmark og Troms. <i>NRK</i> . Hentet fra https://www.nrk.no/finnmark/stortinget-sier-nei-til-finnmark-for-tredje-gang-1.14328340

Dokument 10: Claus Jørstad

Argument	Vi blir en større region med større gjennomslagskraft for de tingene som angår oss.
Referanse	Dokument 10: Haugland, L.S. (2017, 2. desember). Mener man må se på mulighetene i den nye region:-For mye svartmaling og bekymringer. <i>iFinnmark</i> . Henter fra https://www.ifinnmark.no/finnmark/regionreform/vest-finnmark/mener-man-ma-se-pa-mulighetene-i-den-nye-regionen-for-mye-svartmaling-og-bekymringer/s/5-81-640424

Dokument 11: Nils Aarsæther

Argument	<p>Ved å slå sammen Finnmark med Troms, så vil et befolkningssvakt fylke, Finnmark, komme sammen med et fylke som er dobbelt så stort. Dermed kan alle lett regne seg frem til hvilket av disse fylkene som vil komme til å bestemme i fremtiden. Ser på dette som et stort demokratiproblem. At 75 000 mennesker i Finnmark kan bli fratatt sin demokratisk rett til å ytre seg på vegne av sitt område og sin region. Det synes jeg er til sidesetting og umyndiggjøring av det vi kan kalle den mest utsatte delen av Norges befolkning, geografisk sett.</p>
Referanse	<p>Dokument 11 (Tid i video: 0122- 0221):</p> <p>Nilsen, A. (2018, 9.mars). Nils Aarsæther kritiserer sammenslåing av Finnmark og Troms (video). <i>Lexius superior</i>. Hentet fra https://www.lexius.no/video-nils-aarsather-kritiserer-sammenslaing-av-finnmark-og-troms/</p>

Dokument 12: Nils Aarsæther

Argument	<p>Ingen har så store areal å forvalte og passe på, ingen har så store avstander å forholde seg til, ingen ligger lengre vekk fra Oslo og de sentrale myndighetene, enn finnmarkingene. Derfor har det vært viktig at finnmarkingene kunne stemme på sitt eget fylkesting, slik at de sakene som angår Finnmark blir avgjort av representanter som finnmarkingene selv har valgt. Det blir derfor feil å gå bort fra denne ordningen nettopp fordi avstandene er så store, ressursene er så rike og viktige, arealene er så store. Det ville være små utsikter til at finnmarkingene kan bli herre i eget hus hvis de blir slått sammen med Troms.</p>
Referanse	<p>Dokument 12 (Tid i video: 0222-0327):</p> <p>Nilsen, A. (2018, 9.mars). Nils Aarsæther kritiserer sammenslåing av Finnmark og Troms (video). <i>Lexius superior</i>. Hentet fra https://www.lexius.no/video-nils-aarsather-kritiserer-sammenslaing-av-finnmark-og-troms/</p>

Dokument 13: Nils Aarsæther

Argument	<p>Finnmark har spesielle karakteristikk, som gjør at det er veldig smart å la finnmarkingene styre Finnmark. En ting er nærheten til Russland; [...] Det gjelder fiskeriressursene, som er uvanlig rike i den delen av landet, og som er underlagt et konstant press om å føre verdiene ut av fylket, ikke bare fisken, men også fordelingen og rettighetene. Det gjelder også det samiske. Finnmark er det eneste fylket med en betydelig samisk befolkning, og huser også kjerneområder for den samiske kulturen og næringsdrift, som disponerer store deler av arealet. Det er ikke alltid en god tone mellom Sametinget og fylkestinget i Finnmark. Finnmarkseiendommen styres av et likt antall representanter fra Sametinget og Fylkestinget, og så går ledervervet i styret på omgang, mellom Sametinget og Fylkestinget. Så her har man funnet fram til ordninger som gjør det store samiske innslaget i Finnmark, balansert opp mot majoritetskulturen, for å si det sånn. I tillegg har man det kvenske innslaget og betydelig grad av russisk innvandring, og i fiskeværene har man veldig mange internasjonale arbeidstakere, som har kommet for å jobbe der det faktisk finnes en del jobbe.</p>
Referanse	<p>Dokument 13 (Tid i video:1156 - 1353)</p> <p>Nilsen, A. (2018, 9.mars). Nils Aarsæther kritiserer sammenslåing av Finnmark og Troms (video). <i>Lexius superior</i>. Hentet fra https://www.lexius.no/video-nils-aarsather-kritiserer-sammenslaing-av-finnmark-og-troms/</p>

Dokument 14: Asbjørn Røiseland

Argument	<p>Finnmarkinger kan komme til å tape atskillig politisk makt i det øyeblikket et kompaniskap med Troms er et faktum. [...] I Grunnloven står det at vi har 19 valgdistrikt til Stortinget, og i Valgloven står det at disse valgdistriktene tilsvarer fylkeskommunene. [...] Slår man sammen to fylker, må en også endre valgdistrikt.</p> <p>Gjør man ikke det, vil man jo ha et valgdistrikt som ikke samtidig er en politisk arena, eller et politisk nivå. [...] Alt tyder jo på at dette vil bli endret. Det er dramatisk for Finnmark, for i dag har vi et system hvor mandatene til Stortinget er fordelt gjennom en kombinasjon av folketall og areal – gjennom den såkalte «arealfaktoren». Det betyr at Finnmark i dag har fem representanter, som jo sikkert er fire mer enn det de skulle ha hatt, hvis man ikke hadde tatt hensyn til areal, sier han.</p> <p>- I en ny region eller et nytt valgdistrikt, som også omfatter Troms, vil man jo også få "betalt" for areal. Jeg vet ikke hvor mange representanter det blir, man la oss for eksempel si at det blir ti mandater til Stortinget. Problemet da, når det kommer til nominasjon og stemmer ved valget, er at da er det jo bare antall innbyggere som gjelder – og ikke lengre areal.</p> <p>- Det betyr at av disse ti representantene vil kanskje ni komme fra Troms, ettersom det vil bli en slags "tyngdelov" i dette. Det betyr at nesten alle representantene i rikspolitikken, i den nye regionen, nesten er dømt til å komme fra den mest folkerike delen. I lys av det er det jo lett å forstå at folk, særlig i Øst-Finnmark, er imot dette, sier professoren.</p>
Referanse	<p>Dokument 14: Professor: -Fylkessammenslåing vil få dramatisk følger for finnmarkingene. (2018, 23.mars). <i>High North News</i>. Hentet fra https://www.highnorthnews.com/nb/professor-fylkessammenslaing-vil-fa-dramatiske-folger-finnmarkingene</p>

Dokument 15: Børre Børresen

Argument	<p>Videre vil Oslo med sitt store apparat av statlige avdelinger, direktorat og andre organ som styres av statlige direktører tape på regionreformen. Disse direktører er ikke underlagt folkevalgt styring, og har vide hjemler de kan bruke og har brukt gjennom de siste 40 åra. Der blir det bråstopp fra 2020. I tillegg vil en utflytting av statlige arbeidsplasser føre til at det kommer et stort antall boligenheter i salg, noe som senker pris og panteverdi over hele fjøla. Er det rart at en rekke viktige aktører i media og samfunnsliv i Oslo og Akershus heier på Finnmark i håp om få stanset regionreformen?</p>
Referanse	<p>Dokument 15:</p> <p>Ti gode og tre dårlige grunner for Troms og Finnmark: -Etter 28 år med langvarig press fra alle norske fylkeskommuner mannet Stortinget seg i fjor endelig opp, skriver Børre St. Børresen. (2018, 25.november/26.november). <i>Altaposten</i>. Hentet fra https://www.altaposten.no/meninger/2018/11/25/—Ti-gode-og-tre-darlige-grunner-for-Troms-og-Finnmark-17940514.ece</p>

Dokument 16: Arne Pedersen

Argument	<p>Regionsaken har vist oss at vi i Finnmark ikke er så mye verdt. Det er ikke av ny dato. I mange nedskrevne fortellinger, helt fra før krigens dager, forteller finnmarkinger om følelsen av at «vi er nok ikke like mye verd som nordmenn vi som bor her oppe». Kanskje heller ikke helt til å stole på?</p> <p>For ett er regionsammenslåingens overkjøring av Finnmarkingene, det andre er at vårt samarbeid med Russland rakner, og Finnmark blir sittende med svarteper.</p> <p>[...] I Oslo sitter regjeringen og toer sine hender. Det skremmer at dette ser ut til å feste seg som en varig tilstand. [...] Det er ingen tvil, det er vi som bor her oppe i Finnmark som bærer kostnaden med denne farlige politikken.</p> <p>Vi har et svært godt samarbeid med russerne i Den Norsk Russiske Fiskerikommisjon. For oss her nord vil det være en katastrofe om også dette samarbeidet rakner. [...] Det som mange finnmarkinger ofte har opplevd og uttrykt. «Vi er nok ikke like mye verd som andre nordmenn vi som bor her oppe».</p> <p>Vi så det i forsvarsministerens avvisning da ordføreren i Sør-Varanger ville invitere Putin til jubileumsfeiring i Kirkenes og vi ser at Finnmarkingene får svi pga. sanksjoner mot Russlands annektering av Krim. Nå opplever vi det i regionsammenslåing, inkludert folkeavstemming. Vi kan ikke godta at dette skal skje med oss nok en gang!</p>
Referanse	<p>Dokument 16:</p> <p>Pedersen, A. (2019, 4.januar). -Vi er nok ikke like mye verd, vi som bor her oppe! <i>ForFinnmark</i>. Hentet fra http://forfinnmark.no/vi-er-nok-ikke-like-mye-verd-vi-som-bor-her-oppe/</p>

Dokument 17: Torill Olsen

Argument	<p>Finnmark rommer enorme verdier og har alltid gjort det. Tidligere var det rikdommen i fiskeriene som trakk storkaran nordover, som gjorde lokale fiskere til leilendinger og som stakk av med overskuddet. Slik ble for eksempel Bergen bygd.</p> <p>Så kom danskene og fullførte hekseprosessene, etterfulgt av fornorskning av samer og kvener, 1. verdenskrig med sult og nød og lite hjelp sørfra, og selvsagt 2. verdenskrig der folket i nord ble drept, voldtatt, jaget, flyttet og nektet hjemreise etter at husene var brent ned. Og om ikke det var nok ble vi overvåket og mistenkt som landsforrædere helt opp til nyere tid. [...]</p> <p>Det er denne historien som ligger i meg og i mange finnmarkinger. Den er en del av vår identitet og vår arv, fortellinger vi bærer ikke bare på vegne av oss selv, men på vegne av våre forfedre som ble behandlet som annenrangs mennesker i slit og armod. Så kommer nåtiden med enda en fortelling om hvor udugelig vi er her oppe i Finnmark, så udugelig at vi ikke kan styre oss selv. [...].</p> <p>[...]For de ser ikke at i denne forbannelsen som dveler ved vår historie ligger også avmakten, følelsen av at uansett hva vi gjør blir vi definert som «annerledesfolket», ikke helt norsk standard, ikke helt til å stole på.</p> <p>[...] Derfor står denne kampen mot at Finnmark skal slutte å eksistere som eget fylke så enormt stort for meg. Og jeg våger å tro at når 87 % av Finnmarks befolkning sier nei til tvangssammenslåing, så er det flere som føler som meg, føler at nå er det alvor!</p>
Referanse	<p>Dokument 17:</p> <p>Olsen, T. (2018, 13.august). Kampen mot overmakta! <i>ForFinnmark</i>. Hentet fra http://forfinnmark.no/kampen-mot-overmakta/</p>

Dokument 18: Tarjei Bech

Argument	(Tid: 07.00 – 07.30) «I forhold til frafall i videregående skoler så har Finnmark mest fremgang i hele landet, på fem år har vi hatt 15% poeng fremgang i frafallstatestikken og det kommer folk sørfra nå for å se på hva vi gjør i skole vesenet i Finnmark - Du og regjeringen eier jo to statlige skoler i Finnmark, og det er jo ikke slik at de gjør det noe bedre enn de fylkeskommunale skolene selv om de er eid av kunnskapsdepartementet».
Referanse	Dokument 18: Rostad, I.J., Eliassen, H.Ø., Blekeli, T.N. & Sællmann, S.K. (2018, 17. august). Mæland frykter at Finnmarks-opprør kan velte hele regionreformen: Hele regionreformen kan ryke dersom sammenslåingen mellom Finnmark og Troms havarerer, frykter kommunalminister Monica Mæland (H). <i>NRK</i> . Hentet fra https://www.nrk.no/finnmark/maeland-frykter-at-finnmarks-oppror-kan-velte-hele-regionreformen-1.14169784

Dokument 19: Tarjei Bech

Argument	<p>[...] Jeg vil starte litt historie. Det starter med at Finnmark fylkesting ved flere anledninger vedtok at Finnmark i en regionreform ønsket å stå som eget fylke også i fremtidens norgeskart. Når Stortinget likevel vedtok at Finnmark skulle slås sammen med Troms forholdt vi oss til det. [...] Til tross for at forhandlingene ble brutt så vedtok Finnmark fylkesting i desember 2017 at Finnmarks forhandlingsdelegasjon skulle gjøre et nytt forsøk. [...] [...]</p> <p>Jeg hører at det blir sagt at Finnmark fylkeskommune slik den ser ut i dag ikke er i stand til å ivareta de nye oppgavene som de nye fylkene skal få. For det første så ser vi veldig lite konkret til nye oppgaver men vi hører veldig mye motstand fra de statlige etater og foretak som foreslås overført til de nye fylkene. For det andre så ser jeg at det lille fylket i nord ikke bare har en administrasjon som er solid og omstillingsdyktig nok til å snu seg og arrangere en folkeavstemning på kort varsel med det apparatet som må iverksettes men jeg ser også en befolkning som er rakrygget nok til å stå imot Stortingsvedtak og regjeringens press og faktisk tør å si sin mening om sammenslåingen.</p> <p>Fylkeskommunenes robusthet blir av regjeringen definert ut i fra innbyggertallet i fylket. Jeg kjenner fylkeskommunene og det har ikke nødvendigvis en sammenheng, med mindre tanken fra regjeringen er at vi fremover skal løse de fylkeskommunale oppgavene på dugnad [...]</p> <p>[...] La meg bare avslutte kort og enkelt, jeg er en samfunnsutvikler, jeg er sta, jeg er modig, jeg er en Finnmarking og jeg er innmari stolt av det. Takk for oppmerksomheten.</p>
Referanse	<p>Dokument 19:</p> <p>Om fylkessammenslåing i Stortinget. (2018, 24.mai). <i>ForFinnmark</i>. Hentet fra http://forfinnmark.no/om-fylkessammenslaing-i-stortinget/</p>

Dokument 20: Anna Kjaer

Argument	<p>Det er «interessant» å bo på et sted som gjennom store deler av nyere historie har vært vurdert som marginalt. Finnmarkingene, slik jeg kjenner dem nå, har svært få forventninger til å bli ivaretatt – slik «søringer» tar som en selvfølge. Det har de lært gjennom generasjoner, på så mange måter. Men NÅ er begeret fullt! Håper jeg.</p> <p>Tvangssammenslåing med Troms, der en helt utvetydig folkeavstemming har sagt sitt, tvinges gjennom. Fortsatt turer regjeringen fram, basert på Stortingsvedtak der premissene var annerledes, der det var minst mulig flertall – og der andre fylker har fått slippe når de ikke ville. Her kommer kommunalministeren med direkte trusler.</p> <p>[...] Nedbygging av sikkerheten til sjøs – for oss som bor nær den meste krevende grensen for tida, der de på den andre siden åpent forteller at de driver med jamming av signaler, som allerede har lammet flytrafikk og kommunikasjon – man trengte ikke MYE fantasi for de få år siden da sentrale myndigheter gjorde den geniale beslutning å legge ned all ikke-satelittbasert kommunikasjon, det være seg Loran C, FM-radio og Kystovervåkingen.</p> <p>Og nå skal de også legge ned flytårnene, styre dem over satellitt. [...] Mange, mange andre arbeidsplasser som var vesentlige for å ha unge, konstruktive, kompetente folk her, er forsvunnet. Og også det har finnmarkingene stille akseptert, «det hjelper jo uansett ikke hva vi sier», det VET de, gjennom generasjoner.</p> <p>[...]</p> <p>Alt mulig gjøres for å hindre at små lokale fiskere og unge får mulighet til å komme inn i fisket. [...]</p> <p>Kvoter, som er nøkkelen til det hele, samles på svært få, svært kommersielle og finansielt sterke hender, sørpå. [...]</p> <p>[...].</p>
Referanse	<p>Dokument 20:</p> <p>Kjaer, A. (2018, 12.juni). Nå er begeret fullt! <i>ForFinnmark</i>. Hentet fra http://forfinnmark.no/na-er-begeret-fullt/</p>